

CITIȚI ÎN NUMĂRUL CURENT:

**PROIECTUL REGULAMENTULUI
DE SUBVENȚIONARE, EXPUS PENTRU
CONSULTĂRI PUBLICE. AFLĂ UNDE POȚI
LĂSA PROPUNERI ȘI SUGESTII**

2

**SECTORUL AGRAR - COLOANA VERTEBRALĂ
A ECONOMIEI NAȚIONALE.
INTERVIU CU DIRECTORUL INCE,
ALEXANDRU STRATAN**

3

**ASIGURĂRILE ÎN AGRICULTURĂ.
ÎNȚRE NECESITATE ȘI REALITATE.
COMENTARIUL ASOCIAȚIEI
BROKERILOR DE ASIGURARE**

4

**A FOST STABILITĂ NORMA DE CONSUM
A MOTORINEI PENTRU IMPORTUL DIRECT.
CÂT COMBUSTIBIL PUTEM IMPORTA?**

7

**GATA CU PESCUITUL. DE CÂND INTRĂ
ÎN VIGOARE INTERDICȚIA?**

13

IMPORTANT!

La sfârșitul săptămânii trecute, pentru data de 25-26 martie, pe timp de noapte mercurul din termometre a scăzut până la minus cinci, iar în unele regiuni, chiar și până la minus șapte grade Celsius. După cum am fost informați de specialiștii Serviciului Hidrometeorologic de Stat, la acest moment nu există date despre culturi sau livezi afectate de înghețuri. Asta și datorită faptului că temperaturile scăzute au fost de scurtă durată, menționează specialiștii. Mai periculoase pentru pomi sunt temperaturile negative la mijlocul lunii aprilie. Meteorologii mai menționează că din cauza unor temperaturi cam joase în timpul zilei, polenizarea la caiși ar putea să sufere, însă prognozele pentru următoarele zile par să fie optimiste. Temperaturile negative care s-au înregistrat la sfârșitul săptămânii trecute nu prezintă nici un pericol pentru culturile de toamnă.

Contactați de redacția "Agromediainform", Directorii Organizațiilor regionale AGROinform ne-au comunicat că, în general, producătorii agricoli nu au semnalat pierderi serioase în urma acelor înghețuri. Doar în raionul Orhei, potrivit Dnei Vera Grozavu, director AO "OrhConsInfo", unii producători au anunțat despre faptul că au avut de suferit livezile de caiși ci cireși de soiuri timpurii, fiind afectate de înghețuri în proporție de 25-30%.

SPUNE CE CREZI DESPRE NOUL PROIECT AL REGULAMENTULUI DE SUBVENȚIONARE PENTRU 2016

Autoritățile și-au încheiat lucrul asupra Proiectului regulamentului de subvenționare pentru 2016. Acum documentul este propus pentru consultări publice. Fiecare organizație, producător agricol are dreptul și este încurajat să expedieze comentarii și propuneri relevante în adresa Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA) și a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare (MAIA) până la 13 aprilie 2016.

Despre unele dintre prevederile Regulamentului, dar și unde își pot expedia agricultorii sugestiile, citiți în pag. 2.

START ACHITĂRII DATORIILOR LA PLATA SUBVENȚIILOR

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare anunță despre startul achitării datoriilor la plata subvențiilor pentru anul 2015.

Transferurile au fost efectuate pentru circa 250 de beneficiari, potrivit datelor oferite de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură. De menționat că spre achitare mai rămân 3.395 de dosare.

Ministerul promite că va informa periodic despre desfășurarea procesului de efectuare a plăților.

**Vă puteți abona la ziarul nostru
la toate oficiile poștale din țară ➔ 16**

PROIECTUL REGULAMENTULUI DE SUBVENȚIONARE PENTRU 2016, EXPUS PENTRU CONSULTĂRI PUBLICE

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare propune pentru consultări publice proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli pentru anul 2016. Documentul urmează să fie expus consultărilor în perioada 24 martie - 13 aprilie 2016.

Pentru asigurarea transparenței, eficienței și previzibilității debursării fondului de subvenționare din partea statului, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA) propune spre consultare publică **proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli pentru anul 2016**. Proiectul dat este publicat pe site-ul oficial al AIPA aipa.gov.md și pe maia.gov.md.

Comentariile și propunerile pe marginea proiectului pot fi expediate la adresele electronice [diana.cosa-](mailto:diana.cosa-lic@maia.gov.md)

lic@maia.gov.md; liliana.martin@aipa.gov.md **până la 13 aprilie 2016.**

Pentru întrebări, clarificări suplimentare contactați persoana responsabilă, Dna Diana Coșaliț, șef

al Serviciului dezvoltare rurală din cadrul Direcției Analiză, Monitorizare și Evaluare a Politicilor la tel: 022 210 063 sau la adresa de e-mail: diana.cosalic@maia.gov.md.

În Proiect figurează suma totală a Fondului de Subvenționare pentru 2016 – de **900 mil. lei**. Documentul conține noi măsuri de subvenționare, bazate inclusiv pe susținerea promovării și dezvoltării agriculturii ecologice, dar și servicii de consultanță și formare pentru producătorii agricoli.

De asemenea, producătorii agricoli care sunt tineri fermieri și/sau femeile-fermieri sunt eligibili de a beneficia suplimentar de 15% din valoarea subvenției calculate.

Proiectul a fost adaptat la cerințele Comisiei Europene, stipulate în acordul

de finanțare pentru Programul ENPARD Moldova – “Suport pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală”.

Menționăm că reprezentanții Federației Naționale a Aricultorilor din Moldova “AROinform” au participat activ la consultările organizate de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare cu privire la Proiectul Regulamentului de Subvenționare pentru 2016, venind cu propuneri și sugestii pentru o mai bună realizarea a politicilor statului în domeniul subvenționării. Unele dintre propunerile înaintate de către AROinform s-au regăsit în noul Proiect de Regulament.

PROGRESELE ÎN IMPLEMENTAREA RECOMANDĂRILOR MEDIULUI DE AFACERI SUNT MODESTE

Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDIS) “Viitorul” a prezentat raportul de monitorizare a condițiilor de desfășurare a afacerilor în R. Moldova, elaborat în cadrul Agendei Naționale de Business (ANB) cu scopul de a evalua progresul de implementare a priorităților și soluțiilor propuse de Asociațiile de Business, domeniile prioritare fiind cel fiscal și vamal.

Raportul constată astfel că doar o singură prioritate de intervenție formulată de mediul de afaceri a fost îndeplinită integral - eliminarea pragului de 100 mii lei la înregistrarea benevolă a agenților economici în calitate de plătitori de TVA. În rest, prioritățile Agendei Naționale de Business au fost

parțial adresate ori insuficient rezolvate de către autoritățile de resort. În privința recomandărilor formulate în cadrul celor trei audieri publice organizate de IDIS și Agenda Națională de Business (amenziile și penalitățile fiscale, ghișeu unic, sistemul educațional), au fost atestat anumite progrese

doar în privința a 5 dintre cele 24 de recomandări monitorizate. Este vorba despre:

- completarea legislației în domeniul medierii și elaborarea mecanismelor noi privind medierea fiscală (măsură prevăzută în Programul de activitate al Guvernului 2016-2018);
 - actualizarea Clasificatorului Ocupațiilor din RM (intrat în vigoare la 1 ianuarie 2015);
 - crearea centrelor de excelență pe domenii ocupaționale în baza instituțiilor de învățământ (în derulare, aprobat de Consiliul coordonator național în domeniul învățământului profesional tehnic, Regulamentul de funcționare a Centrelor de excelență în învățământul profesional tehnic și Proiectul cu privire la instituirea a 10 centre de excelență în învățământul profesional tehnic);
 - implementarea programelor de formare profesională și dezvoltare a competențelor antreprenoriale în corelație cu necesitățile pieței forței de muncă (la fel, măsură prevăzută în Programul de activitate al Guvernului 2016-2018);
 - aprobarea Conceptului “Ghișeu Unic” pentru toate autoritățile publice (inclusiv cele locale) care prestează servicii administrative (elaborat studiul de fezabilitate pentru stabilirea unui organ de stat în calitate de ghișeu unic pentru eliberarea actelor permisiive la nivel central și local).
- Fără schimbări rămân:**
- Calitatea actelor normative din domeniul admi-

nistrării fiscale și eliminarea posibilității de interpretare arbitrară a acestora;

- Aplicarea prezumției de nevinovăție mediului de afaceri în relația cu organele de control;
- Excluderea sancțiunilor exagerate în cazul încălcărilor neintenționate și a lipsei prejudiciilor directe aduse statului. Introducerea echilibrului între mărirea prejudiciului cauzat și cea a sancțiunii aplicate;
- Stimularea importului de tehnologii noi (inclusiv importul produselor de tip software), prin reducerea poverii fiscale.

“Acest raport este unul independent și reflectă situația mediului de afaceri. Vrem ca legile să funcționeze. Vrem ca legea privind transparența decizională să funcționeze. Avem nevoie de o reformare profundă a serviciului public și a autorităților publice centrale. Mediul de afaceri nu va funcționa fără funcționari publici eficienți”, a precizat Tatiana Lariușin, Coordonator Senior al Agendei Naționale de Business.

Monitorizarea s-a efectuat în perioada septembrie 2014 – martie 2016, analizându-se opiniile colectate în cadrul unor interviuri aprofundate, dezbateri pe grupuri de lucru realizate cu reprezentanți ai mediului de afaceri, fiind raportate la o serie de programe, planuri, rapoarte de activitate și alte documente de politici publice ale autorităților centrale relevante pentru

prioritățile ANB. De asemenea, Raportul a inclus și o serie de recomandări făcute de business în cadrul a trei audieri publice organizate pe platforma ANB în ultimele luni, privind amenziile și penalitățile fiscale; sistemul educațional, funcționarea Ghișeului Unic pentru serviciile prestate businessului la nivel local.

Din partea ABN, raportul a fost prezentat de către expertul IDIS, Ion Tornea, care a reiterat prioritățile mediului de afaceri din 2014 și situația evaluată în 2016, menționând că, „progresele sunt modeste, iar cu acest ritm, Republica Moldova este condamnată la stagnare, nu la creștere economică; se cere de a manifesta voință politică, și nu doar apeluri la scriere de noi programe și strategii. Măsurile realizate nu sunt implementate așa cum înțelegem noi că ar trebui să se întâmple. Probabil este necesar de a exercita o presiune mai mare asupra statului prin mediul de afaceri, prin acțiuni ale societății civile, pentru a spori responsabilizarea și impactul pozitiv al reglementărilor”.

Raportul este la a 4-a ediție și reprezintă instrumentul de bază al Agendei Naționale de Business de măsurare a progresului privind eliminarea constrângerilor și barierele în activitatea întreprinzătorilor. De asemenea, prin intermediul raportului, experții vin cu recomandări referitoare la creșterea transparenței în procesul decizional și a calității dialogului public-privat.

Agenda Națională de Business reprezintă o platformă comună a peste 30 dintre cele mai reprezentative asociații de business și camere de comerț și industrie (CCI) din Moldova, reunite în cadrul rețelei cu scopul de a influența politicile și practicile autorităților publice din domeniul reglementării activității de afaceri. Scopul acestor eforturi este edificarea unui mediu de afaceri echitabil și competitiv, care să stimuleze dezvoltarea afacerilor din Republica Moldova. ANB a fost lansată în noiembrie 2008 de IDIS “Viitorul”. AROinform este partener al Agendei Naționale de Business.

Federația Națională a Agricultorilor din Moldova AGROinform

Bd. Ștefan cel Mare 123V
MD – 2004, Chișinău, Moldova

Tel (+373 22) 23 56 01, fax (+373 22) 23 78 30

Organizațiile regionale ale Federației AGROinform:

Cantemir (273) 2 28 53
Drochia (252) 2 70 32
Edineț (246) 2 43 84
Fălești (259) 2 29 51
Glodeni (249) 2 40 69
Hâncești (269) 2 34 08

Nisporeni (264) 2 38 57
Orhei (235) 2 49 55
Peresecina (235) 47 2 67
Râșcani (256) 2 45 84
Ungheni (236) 2 34 55
Cahul (299) 2 14 13

AGROinform

Redactor-șef: Stela VDOVÎ

Machetare: Victor PUȘCĂȘ

Adresa redacției: MD-2004, Chișinău,
bd. Ștefan cel Mare, 123 V. Tel.: 23-56-98
e-mail: publicitate@agroinform.md
www.agravista.md

Tiparul executat la tipografia «PRAG-3»
Tiraj: 3500

Comanda nr. 1190

SECTORUL AGRAR A FOST ȘI RĂMÂNE A FI, TRADIȚIONAL, COLOANA VERTEBRALĂ A ECONOMIEI NAȚIONALE

Recent Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură a publicat un studiu pentru statele post-sovietice, între care și Republica Moldova, care prezintă politicile comerciale în agricultură a statelor din spațiul post-sovietic. Țările incluse în studiu sunt: Azerbaidjan, Armenia, Belarus, Georgia, Moldova, Kazahstan, Kirgizstan, Federația Rusă, Tadjikistan, Turkmenistan, Uzbekistan și Ucraina. Fiecare din cele 12 capitole ale studiului, câte unul pentru fiecare țară, reprezintă o evaluare a tendințelor de ultimă oră în domeniu, informație privind structura exporturilor și importurilor, protecția tarifară a pieței interne, precum și politicile statelor, menite să susțină agricultura. 12 experți, toți membri ai Rețelei de Experți în Comerțul Agricol din Europa și Asia Centrală din țările la care face referire studiul au colaborat la realizarea acestuia.

Capitolul care prezintă starea de lucruri în agricultura din Republica Moldova a fost realizat în colaborare cu Dl. Profesor, Alexandru Stratan, Directorul Institutului Național de Cercetări Economice (INCE) al Academiei de Științe a Moldovei. Despre principalele aspecte ale dezvoltării agriculturii din ultima perioadă, pe care s-au pus accentele în cadrul studiului Organizației Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură, Dl. Alexandru Stratan ne-a relatat într-un interviu pentru "Agromediainform".

- Dl. Stratan, cum a evoluat starea de lucruri în agricultura țării noastre în ultima perioadă? Care sunt tendințele de bază pe care s-a pus accentul în studiul realizat pentru FAO?

- Agricultura este una din forțele motrice care formează imaginea Republicii Moldova, natura și cultura țării pe parcursul mai multor secole. În acest mediu s-au format unele practici agricole adaptate specific la condițiile climatice, geografice și economice. Este un sector strategic pentru Republica Moldova, care dispune de potențial de dezvoltare și poate contribui la revenirea economiei la pozițiile pierdute în ultimele două decenii. Sectorul agrar a fost și rămâne a fi, tradițional, coloana vertebrală a economiei naționale, contribuția lui în crearea PIB-ului fiind în ultimii ani de 12-14 la sută, iar forța de muncă ocupată - 26-29 la sută. Cel mai înalt nivel de intensificare al ramurii agricole se atesta la sfârșitul anilor '80 ai secolului trecut, însă, cu regret, starea de lucruri nu a evoluat ulterior în direcție pozitivă, or sub influența diferitor șocuri externe și interne sectorul a devenit mai puțin intensiv, iar volumele de producție au regresat. Agricultură a devenit mai mult drept o plasă neformală de protecție, care asigură subsistența și un venit bănesc limitat din vânzările produselor proaspete sau a celor cu un grad redus de prelucrare.

Studiul realizat elucidează principalele particularități și evoluția politicilor comerciale din țara noastră, inclusiv măsurile de suport îndreptate spre revitalizarea potențialului de producere și export al ramurii.

- Știm că asupra ramurii și-a pus amprenta situația politică din țară, mai bine zis, alegerea vectorului de politică

externă. În rezultat agricultorii se confruntă cu numeroase probleme la exportul producției. Cum s-a regăsit această situație în cifre, dacă se poate, să ne oferiți o privire succintă de retrospectivă.

- Studiul a constatat o creștere moderată a ponderii sectorului agricol în comerțul total al statelor ex-sovietice. De asemenea, acest studiu explică situația în ultimii doi ani cu privire la sancțiunile Federației Ruse pentru Republica Moldova și oferă sugestii de îmbunătățire a politicilor în domeniul agriculturii. Structura exporturilor este dominată de câteva grupe pe produse ceea ce prefigurează o structură destul de primitivă a exporturilor agro-alimentare în care predomină producția vinicolă și materia primă de origine vegetală cum ar fi nucile, cerealele și semințe oleaginoase. Exporturile agro-alimentare ale Republicii Moldova au fost puternic marcate de reducerea semnificativă a livrărilor către Rusia. În 2014 comparativ cu 2013 exporturile de vin și fructe conservate s-au redus cu cca 17%, exporturile de legume conservate cu cca 10%, exportul de fructe cu cca 2%, iar exportul de animale vii cu cca 14%. Totodată exporturile de carne au crescut în aceeași perioadă cu cca 83%, iar cele de miere naturală de 2,5 ori.

- Dar care sunt factorii pur economici care influențează dezvoltarea ramurii?

- Nu există factori pur economici, aceștia fiind strâns legați și influențați de alți factori de origine geografică, politică, socială etc. Perioada inițială de reformare a sectorului agrar, care s-a finalizat spre mijlocul anului 2000 prin restructurarea exploatațiilor agricole și privatizarea factorilor principali (pământului, fondurilor fixe și a celor circulante) de producție,

ALEXANDRU STRATAN
Directorul Institutului Național de Cercetări Economice al Academiei de Științe a Moldovei

poate fi apreciată ca o etapă de transformări structurale profunde a acestui sector. Cu părere de rău, alături de unele schimbări pozitive (de ex. privatizarea, multitudinea formelor de organizare a procesului de producție, crearea climatului de concurență, de inițiativă, de întreprinzător etc.) aceste transformări structurale au provocat și apariția unor disproporții inter-ramurale evidente, soldate cu pierderea locurilor de muncă, reducerea investițiilor, simplificarea excesivă a asolamentelor etc. Drept consecință, s-au micșorat brusc volumele de producție a produselor zootehnice, a legumelor, cartofului, tutunului, culturilor furajere și altor produse cu valoarea adăugată sporită.

În aspect calitativ esența disproporțiilor structurale este bine cunoscută și pe larg discutată nu numai în cercurile științifice, dar și în societatea civilă în întregime. Factorii care au subminat, pînă în prezent, dezvoltarea ramurii în preponderent de ponderea înaltă a exploatațiilor agricole de subzistență, productivitatea scăzută a muncii și respectiv costuri înalte de producție, asortimentul redus și calitatea insuficientă a producției agricole, utilizarea preponderent a tehnologiilor învechite de producție agricolă, lipsa infrastructurii de piață, dar și a abilităților de marketing, suportul insuficient din partea asociațiilor profesionale, organelor de administrare publică locală, dar și a instituțiilor științifice și a celor de consultanță în spațiul rural, rata de schimb a valutei naționale, care poate fi favorabilă sau nu pentru exporturile agricole, etc.

- Ce a avut de câștigat, totuși, după părerea Dvs, ramura agriculturii odată cu instituirea ZLSAC dintre Moldova și UE?

- Zona de liber schimb aprofundat și comprehensiv (ZLSAC) presupune o colaborare mai strânsă între Republica Moldova și UE în ceea ce privește dezvoltarea politicilor agricole, bazate pe principiile UE, dar, de asemenea, extinde oportunități pentru producătorii și exportatorii moldoveni și prezența lor pe piața europeană. Astfel, ZLSAC va conduce la armonizarea semnificativă a practicilor de reglementare ale Republicii Moldova la normele europene în domeniile legate de comerț și au în vedere cotele la exportul în UE ale unor produse agricole selectate, inclusiv produse lactate, cereale, zahăr, dar și importurile scutite de taxe vamale la majoritatea produselor agricole.

Începutul punerii în aplicare a prezentului acord, în septembrie 2014 a adus deja unele modificări la oportunitățile sectorului. Exporturile către UE a principalelor categorii de produse agricole au crescut în 2014, în comparație cu 2013. Aceeași tendință este disponibilă pentru produsele animale. Astfel, exportul de produse animale în UE 27 a crescut de 3,3 ori în 2014, comparativ cu anul precedent. De menționat, că cca 98% din totalul exporturilor de produse animale au fost acoperite doar de un singur produs, și anume - "Mierea naturală". Tendințele de majorare a exporturilor agroalimentare în UE s-au menținut și în anul 2015, însă din cauza conjuncturii

economice regionale și mondiale, doar la capitolul volume exportate, or valoarea acestora a fost per ansamblu într-o mică scădere.

În 2015, UE și Moldova au semnat un nou program de dezvoltare rurală și agricultură, în cadrul ENPARD (Programul de Vecinătate European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală), în valoare de 64 de milioane euro. Acest program are ca scop îmbunătățirea competitivității și modernizarea sectorului agroalimentar, dezvoltarea zonelor rurale și creșterea nivelului de trai al cetățenilor moldoveni.

- Ramura agriculturii este declarată ramură prioritară în Republica Moldova, mai mult, știm că există și o Strategie de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural din Moldova 2014-2020. S-a schimbat ceva în domeniu datorită acestor politici statale de susținere a sectorului agricol?

- Cu regret, prioritatea acestei ramuri rămâne încă la nivel de declarații sau pe hârtie. Agricultură este sectorul economiei naționale cel mai expus și vulnerabil față de riscurile naturale și schimbările climatice. Factorul principal ce determină mărimea, calitatea și stabilitatea producției agricole în țara noastră sunt condițiile agroclimatice, în special lipsa sau surplusul de umezeală, condiționată în mare măsură de schimbările actuale ale climei. Cantitatea de îngrășăminte minerale și organice utilizate în agricultura autohtonă este de zeci de ori mai mică decât în țările dezvoltate. Acest fapt, are ca urmare un bilanț profund negativ al humusului în degradarea și micșorarea fertilității solurilor. În cadrul sectorului zootehnic predomină producția de scară mică în gospodăriile particulare, unde se practică, de obicei, tehnologii extensive de producere, fapt ce a cauzat reducerea productivității acestui sector și intensificarea poluării localităților rurale. Investițiile de capital fix, inclusiv cele ce provin din investițiile străine directe, în agricultură sunt insuficiente, fapt ce confirmă indirect competitivitatea redusă a acestui sector al economiei naționale.

Din punctul meu de vedere, este prea devreme de cuantificat anumite rezultate concrete urmare implementării Strategiei de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural 2014-2020, acestea fiind doar la începutul perioadei de implementare. Oricum, pe anumite priorități deja se cristalizează unele rezultate concrete: se deschid fozite pentru păstrarea fructelor și legumelor, case de ambalare (cazul de la Costești, Ialoveni), se consolidează cooperarea între producătorii

agricoli și reprezentanții agrobusiness-ului (angrosiști, comercianți cu amănuntul) pentru a crește oportunitățile de venit și a oferi accesul produselor agro-alimentare moldovenești pe piețele naționale și internaționale, se oferă subvenții pentru producerea ecologică, se fac investiții în infrastructura fizică și de servicii din mediul rural, etc.

- Cu ce recomandări vin experții, inclusiv INCE, în situația actuală?

- În contextul aspirațiilor europene ale Republicii Moldova, reformele din sectorul agro-alimentar al țării trebuie să se conformeze modelelor și tendințelor europene ce va permite ajustarea sectorului la cerințele piețelor internaționale, în special la capitolul de securitate și siguranță alimentară. Principalele recomandări ale noastre țin în principal de diversificarea gamei de produse agricole prin prelucrarea avansată și adăugarea valorii la materia primă agricolă, accent major pe diversificarea piețelor de export în vederea reducerii gradului înalt de concentrare, poziționarea produselor agricole din Moldova ca produse de calitate înaltă, intensificarea promovării produselor agricole autohtone pe piața locală, promovarea activităților de asociere și cooperare între producătorii agricoli, etc.

- Cum apreciați tendințele din agricultura de la noi, în comparație cu cele din alte țări post-sovietice? Ce am avea de învățat, sau de preluat din experiența vecinilor?

- Nu putem compara agricultura Moldovei cu cea din Ucraina sau Kazahstan, deoarece o singură regiune din aceste țări este mai mare ca întreg teritoriul nostru. Dar comparațiile cu țări precum Armenia, Georgia, Azerbaidjan sau Țările Baltice sunt destul de interesante. Astfel, în sectoarele unde noi avem avantaje comparative cum ar fi vinificația, suntem mai avansați. În domeniul legumiculturii noi am pierdut terenul. În domeniul creșterii fructelor suntem pe poziții bune, dar avem concurenți puternici. Sectorul animalier comercial este unul slab comparativ cu alte țări post-sovietice.

Ceea ce urmează să învățăm din experiența vecinilor, ține în primul rînd de promovarea investițiilor în valoarea adăugată, crearea și consolidarea infrastructurii calității, promovarea diversificării la nivel de exploatație agricolă, astfel ca riscurile să fie distribuite între un număr mai mare de agenți economici. Pericolul specializării în Republica Moldova a fost demonstrat prin criza strugurilor din anul 2008, precum și de embargoul impus de Rusia în privința vinurilor moldovenești.

ASIGURĂRILE ÎN AGRICULTURĂ. ÎNTRE NECESITATE ȘI REALITATE

Suntem la început de sezon agricol, iar agricultura este o ramură, în care eficiența depinde foarte mult de condițiile climaterice, cum ar fi seceta, grindina, înghețurile, ploile abundente sau oscilațiile bruște de temperaturi. Fermierii moldoveni își pot asigura producția de unele dintre aceste riscuri. Mai mult, asigurările în agricultură sunt o bună practică în țările europene, și nu numai. Ne-am propus să descoasem subiectul în discuție cu Președintele Asociației Brokerilor de Asigurare-Reasigurare, Anton Caba.

- Dle Caba, cum apreciați receptivitatea producătorilor agricoli din țara noastră față de ofertele companiilor de asigurări în acest sens?

- Intr-adevăr fermierii și toți cei antrenați în businessul agricol trebuie să apeleze la polița de asigurare reieșind din riscurile la care sunt expuse culturile agricole ale acestora, păsările, animalele. Riscurile ca : seceta excesivă, ploile torențiale, grindina, înghețurile de iarnă, primăvară, furtuniș; pentru animale

și păsări: boli, calamități naturale, accidente (asfixii, înec – produse din cauza calamităților naturale) etc. sunt astăzi cuprinse în polițele standard al companiilor de asigurare. Mai mult ca atât, statul subvenționează primele de asigurare cu riscurile: seceta excesivă, înghețul de iarnă, înghețul de primăvară, grindina, inundațiile, ploile torențiale, furtunile de praf, polignirea semănăturilor.

Cu regret, astăzi avem asigurate aprox. 4% din terenuri. Pentru comparație, în România aceasta cifră este de aproximativ 25 %, iar în țări ca Franța sau Germania – de peste 70%.

Producătorii autohtoni nu conștientizează că apelearea la polița de asigurare le va aduce beneficii pentru viitor și-i va scuti de probleme la apariția cazurilor de asigurare. Mulți din ei nu se informează corect și nu apelează la specialiști care ar putea să-i ajute în identificarea companiei de asig-

rări care va accepta și le va oferi condiții pentru a minimiza riscurile la care sunt supuse afacerile acestora. Pe de altă parte, companiile de asigurări ar trebui să dispună de personal calificat în acest domeniu pentru a subscrie corect riscurile, și nu în ultimul rând, pentru a explica clientului când și în ce condiții se poate adresa pentru a primi despăgubiri. Totodată, menționez că unii producători nici nu doresc să audă de asigurări având o repulsie față de acest cuvânt. Probabil, lipsa comu-

nicării cu aceștia și experiențele negative din trecut îi face să fie mai reticenți.

- Cum apreciați ofertele asigurătorilor de pe piața noastră pentru producătorii agricoli, credeți că sunt atractive și constituie un avantaj ?

- Așa cum am menționat mai sus, apelarea la o poliță de asigurare nu numai că reprezintă un avantaj, dar este o necesitate. Ofertele companiilor de asigurări sunt diferite, fiecare având politica sa de underwriting. Atractivitatea nu constă în prețul cel mai jos, însă o bună parte din producători anume la acest lucru atrăcea mai mare atenție, ca polița sa coste cât mai puțin.

- Cum credeți, ce-i împiedică pe fermieri să valorifice șansele de a-și asigura producția? Lipsa mijloacelor financiare, lipsa unui program de management al riscului în domeniul prevenirii daunelor, lipsa de informație sau poate lipsa

încrederii în companiile de asigurare?

- Indiscutabil, lipsa de mijloace financiare este primul argument de ce fermierii nu apelează la asigurări. Dar, să nu ometem și situațiile când mulți din ei nu au beneficiat de despăgubiri sau acestea au fost reduse din motiv că sistemul de subvenționare este imperfect, iar riscul de neplata a părții din primă care este subvenționată și-l asumă asiguratul, ceea ce nu este corect. Toate aceste situații îi face pe fermieri să nu aibă încredere în companiile de asigurări și în procesul de subvenționare. Pe de altă parte, înțeleg și companiile de asigurări, dacă statul nu se achita cu aceștia mai mult de 9 luni ei întâmpină probleme de ordin financiar, iar aceste incomodități în final sunt resimțite de clienți. Ne aducem aminte cazul cu producătorii de zahăr care a generat un soi de panică în domeniu, cei din urmă nefiind despăgubiți la timp adresându-se în diferite instanțe.

- Și cum ar putea fi stimulat interesul agricultorilor față de asigurări?

- Interesul poate fi stimulat prin minimizarea birocrației la nivel de stat, aici mă refer la subvenționare, ca rezultat achitarea în timp rezonabil a despăgubirilor de către companiile de asigurări. Nu cred că există o mai bună publicitate decât plata în timp a despăgubirilor.

- În ce măsură asigurările agricole sunt rentabile pentru asigurători?

- Nu știu cât de rentabile sunt pentru unii asigurători tipul dat de asigurare reieșind din raportul prime încasate/despăgubiri achitate. Fiecare companie își cunoaște rentabilitatea pe acest tip de asigurare și își creează politica tarifară proprie.

- Aproximativ ce cotă revine asigurărilor agricole în portofoliul total al asigurărilor?

- 8% este cota aproximativă a asigurărilor agricole în portofoliul asigurătorilor.

NOTĂ INFORMATIVĂ:

Statul prevede subvenționarea asigurării de unele riscuri în agricultură. Ca și anii precedenți, și în acest an în Proiectul Regulamentului de Subvenționare a fost introdusă subvenționarea asigurării în cazuri de: Secetă excesivă (care a provocat o scădere a recoltei de peste 30%); Grindină; Temperaturi scăzute sub limita biologică de rezistență a plantelor; Furtuni; Inundații; Pierirea animalelor, păsărilor, familiilor de albine din cauză de boală, furtună, grindină, inundație, răcire excesivă, trauma; Sacrificarea, în caz de necesitate, a animalelor, conform indicațiilor Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor. Iar lista culturilor agricole și a speciilor de animale și păsări a căror asigurare se subvenționează, din fondul de subvenționare a producătorilor agricoli include: Sfecla de zahăr, floarea soarelui, porumbul, soia, legumele și tutunul – pentru roada anului 2015; Grâul, orzul și rapița de toamnă – pentru roada anului 2016; Plantațiile multianuale (vii, livezi, pepiniere viticole și pomicele, precum și recolta de struguri și fructe; Animalele, familiile de albine și păsări.

Potrivit informațiilor oferite de Agenția pentru Intervenții și Plăți în Agricultură (AIPA), pe parcursul anului 2015 pentru subvenționarea asigurărilor în agricultură au fost depuse 137 de dosare în valoare totală de 31,2 mil. lei.

EDITORIAL

Stela VDOVÎ
Redactor-șef

APELE SUBTERANE PENTRU IRIGARE. DISCUȚIILE CONTINUĂ!

Agricultura în țara noastră fără irigare este sortită pieirii. Fermierii sunt în așteptarea cadrului legal care le va permite utilizarea apelor subterane pentru irigare, până atunci însă privesc cu milă cum roadele muncii lor se usucă de arșiță. Între timp, în societate disputele pe marginea acestui subiect nu mai conțin. Dispute serioase, argumentate și, uneori, chiar dure de tot. Pe data de 24 martie, la invitația Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare a fost organizată o masă rotundă, la care reprezentanți ai instituțiilor publice, asociațiilor din domeniul utilizării apei, jurnaliștii au discutat posibilitățile de irigare în scopuri agricole din apele de suprafață (râurile Prut și Nistru) și apele subterane. Cadrul legal actual interzice folosința apelor subterane cu proprietăți potabile în alte scopuri decât cel al alimentării cu apă potabilă și cu apă menajeră.

Republica Moldova a moștenit din perioada sovietică peste 78 de sisteme centralizate de irigare, care acoperă 144 mii de hectare de teren agricol. Cu trei ani în urmă mai puțin de opt la sută din suprafețele agricole din Moldova erau irigate. Datele Agenției „Apele Moldovei” arată că, din cele aproximativ două milioane de hectare de pământ, doar 150 de mii beneficiază de stropire pe timp de secetă, din 300 de stații de irigare, funcționează doar 185. Prin intermediul Programului Compact, finanțat de Guvernul SUA prin Corporația Provocările Mileniului (finalizat în 2015) au mai fost instituite zece sisteme de irigare. Și atât...

Prezenți la discuție, agricultorii au relatat despre coșmarul prin care trec anual, văzând cum roada se usucă (iar an de an temperaturile estivale devin tot mai ridicate) și au încercat să convingă arumentat autoritățile de necesitatea utilizării apelor subterane pentru irigare. Și nu este vorba nici pe departe despre irigarea suprafețelor mari sau a celor înșămânțate de culturi cerealiere. Fermierii au nevoie de această oportunitate pentru irigare prin picurare a plantațiilor de leugme, fructe și pomușoare. Cu atât mai mult, cu cât aceasta este o practică utilizată pe larg de țările vecine ca România sau Ucraina. În plus, teama că odată cu permisiunea de a utiliza în aceste scopuri apele subterane, absolut toți agricultorii vor recurge la această metodă de irigare, este cel puțin neîntemeiată – forarea sondelor, construirea bazinelor de acumulare, filtrarea și desalinizarea apei – toate acestea necesită investiții substanțiale, pe care nu toți producătorii și le vor permite! Iar existența unui cadru de reglementare a utilizării resurselor acvatice subterane ar pune la punct toate procedurile în așa fel, încât să nu fie adus niciun prejudiciu mediului înconjurător.

Din păcate, însă, atât Ministerul Mediului, cât și reprezentanții mediului academic au argumente consistente împotriva acestei inițiative. Ei explică faptul că majoritatea apelor subterane sunt alcaline și că acolo unde deja s-a forat agricultorii sunt în pierdere. Solul trebuie protejat, iar apele subterane să fie rezervate pentru asigurarea cetățenilor cu apă potabilă, argumentează aceștia. Dealtfel, în unul dintre numerele anterioare ale „Agromediainform” am publicat poziția Academiei de Știință a Moldovei. Într-o frază ea poate fi concluzionată astfel: „Rezervele de ape subterane sunt limitate, ele se restabilesc foarte greu, în sute de ani, prin penetrarea apelor de suprafață, motiv pentru care trebuie protejate în cadrul legal național și prezervate în conformitate cu principiile dezvoltării sustenabile, inclusiv pentru viitoarele generații.”

Fermierii sunt la început de sezon agricol. Înainte ne mai așteaptă o vară caldă, conform prognozelor meteorologilor. Discuțiile dintre cele două tabere continuă, iar oamenii care-și câștigă existența din prelucrarea pământului se întreabă dacă în condiții de secetă vor avea ce mânca, vor avea cu ce hrăni țara? Agricultorii sunt cei care mai mult decât oricare alții își fac riji pentru mediul înconjurător, ecologie și păstrarea resurselor naturale. Cu siguranță! Pe când oamenii de știință, de asta și sunt – de știință – ca să știe cum să facem așa ca să utilizăm econom, reglementat și "cu cap" resursele naturale întru beneficiul oamenilor. Iar guvernânții, de asta și sunt la guvernare – ca să poată să organizeze acest proces. Mai e puțin și e vară....

MOLDOVA SE SITUIAZĂ PE LOCUL 204 ÎN „CLASAMENTUL INFLAȚIEI – 2015” ELABORAT DE CIA

Republica Moldova după nivelul inflației, în anul 2015, a ocupat locul 204 din 226 de state, în ratingul elaborat de experții Agenției Centrale de Informații (CIA). Potrivit CIA, anul trecut rata inflației în țara noastră a ajuns la 9,1%.

Moldova, clasată pe locu 204, se situează între Tadjikistan (8,9%) și Myanmar (9,2%). Primele 33 de poziții în rating sînt ocupate de țările în care anul trecut a fost înregistrată deflație.

Ratingul este condus de Liban cu o deflație de 3,5%. Urmează

Insulele Mariene de Nord, Afganistan, Grecia și Elveția. România ocupă locul 17 cu o deflație de 0,6%.

Totodată, în Franța deflația a constituit 0,1% (locul 35), în Marea Britanie – 0,1% (36), în SUA – 0,2% (43), în Germania – 0,2% (44), în Japonia – 0,7% (62), în China – 1,5% (87), în Kazahstan – 5,3% (177), în Belarus – 15% (214), în Rusia – 15,4% (216).

Pe ultimul loc s-a plasat Venezuela. Datele cu privire la rata inflației în această țară nu au fost prezentate, deoarece în țară a fost

anunțată stare de urgență din cauza deficitului de mărfuri și inflație, inclusiv din cauza prețurilor joase la petrol.

Penultimul loc în clasament după rata inflației este deținut de Ucraina cu un indice de 49%. După rata inflației Ucraina a depășit așa țări ca Siria (33,6%), Sudanul de Sud (41,1%), Yemen (30%).

Menționăm, totodată că potrivit unui comunicat al BNM, în luna decembrie 2015, ritmul creșterii prețurilor de consum în ritm anual a constituit 13,6%.

CARE ESTE MĂRIMEA SALARIULUI MEDIU LUNAR PE ȚARĂ PENTRU ANUL 2015 ȘI LA CE CALCULE SE FOLOSEȘTE?

În Monitorul Oficial din 18 martie, a fost publicată o informație a Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei cu privire la mărimea salariului mediu lunar pe țară pentru anul 2015. Astfel, salariul mediu lunar pe țară pentru anul 2015 constituie 4610,9 lei.

Mărimea indicată a salariului mediu se va aplica în mod obligatoriu la recalcularea sumelor de compensare a pagubei suportate de cetățeni în legătură cu pierderea capacității de muncă

sau a unei afecțiuni profesionale, cu începere de la 1 aprilie 2016. Recalculării sunt pasibile sumele inițiale de compensare a pagubei stabilite conform Regulilor de compensare de către întreprinderi, instituții, organizații a daunei pricinuite lucrătorilor sau funcționarilor în urma mutilării sau a vătămării în alt mod a sănătății în legătură cu exercitarea de către ei a obligațiilor de muncă și plăților de către agenții economici.

Sursa:
contabilsef.md

MODIFICĂRI LA PROCEDURA DE LICENȚIERE: GENURI DE ACTIVITATE CARE NU VOR MAI AVEA NEVOIE DE LICENȚĂ

Trei genuri de activitate din lista celor supuse reglementării de către Camera de Licențiere ar putea fi excluse. Este vorba despre activitatea de depozitare a cerealelor cu eliberarea certificatelor de depozit pentru cereale, activitatea burselor de mărfuri și cea de confecționare și distrugere a ștampilelor. Un proiect în acest sens a fost aprobat de Cabinetul de miniștri și urmează să fie supus dezbaterilor în Parlament.

Dacă documentul va fi votat de

Legislativ atunci pentru practicarea acestor trei activități nu va mai fi nevoie de licențe emise de către organele competente.

Totodată, termenul licenței emise pentru transportul auto de călători în folos public va fi de opt ani. Introducerea acestui termen vine ca urmare a modificărilor aprobate anterior la Codul transporturilor rutiere.

Plus, proiectul prevede că taxa pentru reperfectarea licenței va fi percepută inclusiv în cazul

extinderii activității licențiate pe o nouă adresă (filială, subdiviziune). Nivelul acesteia rămâne același - 10 la sută din taxa pentru eliberarea licenței, dar nu mai mult de 585 de lei.

Autorii proiectului menționează în Nota Informativă că modificările vin să elimine constrângerile critice din calea mediului de afaceri. Astfel, excluderea celor trei genuri de activitate din lista genurilor reglementate prin licențiere vine să actualizeze lista actelor permissive.

A FOST SIMPLIFICATĂ PROCEDURA DE ÎNȚIERE A UNEI AFACERI

Antreprenorilor din Republica Moldova le va fi mai ușor să își deschidă o afacere în domeniul comerțului. Oamenii de afaceri își vor putea lansa un business fără a solicita o autorizație de la autoritatea publică locală în care intenționează să-și desfășoare activitatea, ci doar prin notificarea acesteia. Cabinetul de miniștri a aprobat simplificări la procedura de inițiere a afacerii.

În prezent, obținerea unei autorizații în comerț durează peste două luni și dosarul depus la Primărie conține circa șapte acte permissive, eliberate de diferite autorități.

Trecerea la sistemul de notificări va permite agenților economici interacțiunea doar cu Primăria, care la rândul ei va transmite informații despre noul

comerciant, prin ghișeu unic. Totodată, eficientizarea procesului va reduce, de la 7 la 1, numărul de documente necesare obținerii autorizației.

Toate modificările au fost elaborate în conformitate cu prevederile Strategiei de dezvoltare a comerțului interior, în comun cu experții internaționali și au drept scop stimularea activității antreprenoriale, facilitarea lansării noilor afaceri în comerț prin simplificarea procedurilor de autorizare și eliminarea practicilor de corupție.

Documentul urmează să fie examinat de Parlament.

ÎN MOLDOVA AR PUTEA FI DESCHISE 10 PLATFORME INDUSTRIALE ÎN VALOARE DE 100 DE MILIOANE DE EURO

Asociația Patronală din Industria Prelucrătoare în colaborare cu Congresul autorităților locale din RM intenționează să deschidă 10 platforme industriale. Cu acest scop a fost lansat Programul de dezvoltare economică prin re-industrializare. Programul este finanțat de către Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) cu scopul de a re-industrializa Moldova. În cazul punerii în aplicare a programului vor apărea 10 platforme industriale, construcția cărora va fi finanțată de GIZ. Valoarea lor totală constituie 100 de milioane de euro.

„Fiecare platformă se va întinde pe 15 hectare. Pe ele se vor afla hale gata pentru producere cu o suprafață de la 2 până la 10 mii m² cu toată infrastructura. Investitorii trebuie doar să aleagă hala potrivită. De-a lungul ultimilor șase ani au existat mai multe inițiative din partea investitorilor, care doreau să deschidă producere în Moldova, dar în condiții de lipsă a spațiilor industriale și a infrastructurii

necesare, ei au renunțat la această idee”, a relatat Managerul programului, Tatiana Dormenco.

Al doilea tur de consultări publice cu reprezentanții autorităților locale pentru a identifica teritoriile unde pot fi construite platformele deja a avut loc.

„Crearea lor înseamnă locuri de muncă noi care vor aduce în buget impozite, vor da un impuls pentru producția industrială și dezvoltarea economică în general. Noi deja am văzut câteva exemple bune la Bălți, Chișinău, în satul Albinețu Vechi, raionul Fălești. Noi suntem deschiși pentru schimb de experiență, de opinii în scopul realizării programului”, a spus reprezentantul GIZ, Veaceslav Șutchevici.

Potrivit spuselor președintelui APIP, Marin Ciobanu, în decurs de șase ani de activitate au apărut 11 subzone, 3,25 mii de locuri de muncă noi, de asemenea, au fost semnate contracte noi, care prevăd crearea încă a 7 mii de locuri de muncă.

LISTA PRODUSELOR SOCIAL-IMPORTANTE VA FI REDUSĂ

Lista produselor social-importante ar putea fi redusă. Un proiect în acest sens a fost elaborat de Ministerul Economiei și supus dezbaterilor publice. Ministerul Economiei propune reducerea listei produselor social-importante de la 29 până la 14, prin excluderea din aceasta a tuturor tipurilor de carne și a produselor din carne,

conservelor pentru copii, caietelor și cimentului, se arată în proiectul de hotărâre al Guvernului privind prețurile produselor social-importante.

Lista PSI propusă de minister prin proiectul nominalizat, care sunt vândute cu adaos comercial limitat, include 14 poziții: pâine, colaci cu greutatea de până la 600 de grame, lapte integral pasteurizat

cu conținut de grăsime de până la 2,5%, chefir cu conținut de grăsime de până la 1%, brânză proaspătă cu conținut de grăsime până la 5%, smântână cu conținut de grăsime până la 10%, unt cu conținut de grăsime de până la 79%, ulei, zahăr, făină de grâu, orez, hrișcă, crupe (inclusiv de griș și ovăz), alimente pentru copii.

SISTEM INFORMAȚIONAL AUTOMATIZAT PENTRU ASIGURAREA TRASABILITĂȚII PRODUSELOR AGRICOLE

În Moldova va fi creat „Registrul Horticol și Plantațiilor Multianuale”, precum și „Registrul culturilor de câmp”. Prin elaborarea acestor două registre se urmărește scopul de a soluționa probleme precum statistica reală în domeniu, declararea corectă a roadei și asigurarea trasabilității produselor.

Sistemul Informațional Automatizat va cuprinde registrul plantațiilor multianuale, amplasarea acestora sub aspect teritorial, informații privind agenții economici și persoanele fizice deținătoare de plantații, rapoartele privind volumele de producere și productivitatea plantațiilor, date privind vânzarea și exportul produselor. La momentul actual nu există

un sistem de evidență strictă a produselor agricole, în particular, cereale, leguminoase, culturi industriale, fructe și legume, recoltate, comercializate și exportate, implementarea sistemului va permite monitorizarea mișcării acestora, inclusiv, evidența facturilor fiscale eliberate. Totodată, se va facilita procesul de monitorizare și plată a impozitelor, urmare a tranzacțiilor

efectuate de către agenții economici.

Prima ședință de lucru cu privire la elaborarea

conceptului Sistemului Informațional Automatizat pentru crearea „Registrului Horticol și Plantațiilor

Multianuale”, precum și a „Registrului culturilor de câmp” a avut loc luni, 28 martie, la Ministerul

Agriculturii și Industriei Alimentare. La ședință au participat ministrul Eduard Grama, viceministrul Vasile Luca, șeful Direcției politice de producție și reglementări de calitate a produselor vegetale, Mihail Suvac, șeful Secției produse horticoale, Vasile Șarban și reprezentanți ai altor organe de stat.

Spre finalul ședinței s-a luat decizia de a crea un grup de lucru, care va fi responsabil de elaborarea conceptului Sistemului Informațional Automatizat „Registrul Horticol și Plantațiilor Multianuale”, precum și „Registrul culturilor de câmp”.

PROBLEMELE CRESCĂTORILOR DE OVINE ȘI CAPRINE, DISCUTATE LA MAIA

Ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare Eduard Grama s-a întâlnit marți, 29 martie, cu reprezentanții mai multor asociații de crescători de ovine și caprine din țară. La ședință au mai participat reprezentanți ai ministerului, dar și ai instituțiilor de stat precum Agenția „Moldsilva”, Întreprinderea de Stat „Cadastru”, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și Inspectoratul Fiscal de Stat.

Printre problemele abordate se numără accesul la pășune și pășunatul în păduri, vaccinarea

interzis în conformitate cu prevederile Codului Silvic.

Reprezentanții Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor au explicat participanților la discuții detalii privind vaccinarea animalelor, prezența obligatorie a unui medic veterinar, care este responsabil de sănătatea ovinelor și caprinelor, precum și alte informații.

Un alt subiect discutat ține de achitarea impozitelor și raportarea activității la organele fiscale.

Ministrul Eduard Grama a îndemnat crescătorii de ovine și caprine să se adreseze la

animalelor, comercializarea produselor (pielicele, lână, carne, brânză) și altele. Crescătorii de ovine și caprine au menționat că întâmpină dificultăți în aprovizionarea cu hrană a animalelor. Potrivit lor, accesul în păduri le este interzis, iar autoritățile locale refuză să dea în arendă pășunile.

În acest sens membrii asociațiilor au fost informați despre prevederile legislației în ce privește accesul la pășune, inclusiv posibilitățile de arendă a pășunilor, dar și despre pășunatul ovinelor și caprinelor în fondul forestier, care este

instituțiile responsabile cu solicitări argumentate referitor la problemele pe care le întâmpină. „Ministerul este deschis pentru a oferi consultanță. Multe din problemele pe care le întâmpinați ar putea fi soluționate la nivel de asociație, prin unirea forțelor în realizarea unui scop comun”, a spus ministrul.

Statistica din ultimii ani demonstrează o creștere a efectivului de animale, atât ovine cât și caprine. Totodată, se atestă o creștere a numărului fermelor de prăsilă. În prezent sunt atestate 21 de ferme de ovine și 3 ferme de caprine.

CEL MAI ISCUSIT ELEV LA TĂIEREA VIȚEI DE VIE 2016

Concursului republican pentru elevii școlilor profesionale și colegiilor cu profil agricol cu genericul „Cel mai iscusit tăietor al viței de vie”, ediția 2016 s-a desfășurat pe 24 martie. Concursul se află la cea de-a treia ediție, reunind 18 participanți de la șase instituții cu profil agricol din țară, iar organizatorii evenimentului sunt Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare în colaborare cu Ministerul Educației.

În cadrul Concursului „Cel mai iscusit tăietor al viței de vie” elevii au susținut trei probe – prezentarea echipei și a instituției de învățământ, demonstrarea cunoștințelor teoretice și abilităților practice. Proba practică, ce constă din executarea operațiunii de tăiere în uscat a viței de vie, s-a desfășurat pe plantația viticolă de soiul Bastardo de Magaraci a Colegiului Național de Viticultură și Vinificație (CNVV) din Chișinău. La evaluarea deprinderilor practice s-a ținut cont de calitatea tăierii și numărul de butuci tăiați timp de 45 minute.

Titlul de „Cel mai iscusit elev la tăierea viței-de-vie 2016” a revenit lui Adrian Severin, elev în anul IV la CNVV, la specialitatea Horticultură și Viticultură. Echipele și elevii clasai pe primele locuri au obținut diplome din partea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, precum și premii bănești și cadouri din partea Oficiului

Național al Viei și Vinului și Organizația People in Need.

Scopul concursului este de a promova profesiile și specialitățile din domeniul vitivinicol și a stimula cunoștințele și abilitățile practice ale elevilor, pregătindu-i mai bine pentru piața muncii. „Ramura vitivinicolă reprezintă un domeniu important al economiei naționale, ce oferă locuri de muncă pentru 15% din populația activă a țării. Este important ca tinerii specialiști care absolvest instituțiile de învățământ profesional tehnic să fie bine pregătiți pentru a se angaja cu succes în întreprinderile vinicole, dar și a păstra tradițiile seculare ale neamu-

lui”, a menționat Nicolae Olaru, Viceministrul MAIA. „Formarea competențelor profesionale ale elevilor în corespundere cu cerințele pieței muncii este o prioritate a Ministerului Educației. Astfel de activități contribuie la creșterea calității în învățământul profesional tehnic, ceea ce reprezintă unul din obiectivele Strategiei de dezvoltare a învățământului profesional tehnic pentru anii 2013-2020”, a precizat Doina Soltan, Consultant superior, Direcția Învățământ secundar profesional și mediu de specialitate, Ministerul Educației.

Tăierea viței de vie este o competență profesională pentru elevii care studiază profesiile și specialitățile din domeniul viticulturii și vinificației. Anual, în Republica Moldova, se pregătesc în jur de 100 de specialiști în viticultură și oenologie la diferite trepte de învățământ: Școlile profesionale din Leova și Nisporeni, Colegiul Național de Viticultură și Vinificație din Stăuceni, Colegiul Agroindustrial din Ungheni, Colegiul Agricol din Țaul. Absolvenții se pot angaja în cele peste 90 de întreprinderi vitivinicole din Republica Moldova, precizează portalul admitere.md.

Industria vinicolă este un domeniu de perspectivă al economiei naționale. Potrivit unor estimări recente ale MAIA, sectorul vitivinicol oferă locuri de muncă pentru aproximativ 300 de mii de oameni din întreaga țară (15% din populația activă).

DE VORBĂ CU STUDENȚII DE LA UNIVERSITATEA AGRARĂ

Ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare Eduard Grama s-a întâlnit luni, 21 martie, cu studenții Universității Agrare de Stat din Moldova. La inițiativa ministrului, discuția a avut lor fără participarea corpului profesoral.

Studenții au dat dovadă de faptul că sunt perfect conectați la realitatea cu care se confruntă actualmente sectorul agricol și au abordat subiecte actuale din domeniu, precum majorarea impozitului funciar pentru terenurile cu destinație agricolă și pentru cele din

intravilan și extravilan, achitarea subvențiilor, problema irigațiilor în special în centrul țării, promovarea produselor agroalimentare autohtone și exportul pe piața Uniunii Europene, creditarea mai avantajoasă a fermierilor și

starea stațiunilor tehnologice. Nelipsite au fost întrebările ce țin de perspectivele de dezvoltare a universității, condițiile dificile din căminele universității, dar și problema angajării în domeniu după finisarea studiilor.

Conducerea ministerului a vorbit studenților despre unele modificări care vor fi operate la regulamentul de subvenționare, despre reforma în domeniul știință și cercetare precum și despre proiectele în derulare care sunt concepute pentru sprijinul fermierilor, în special a tinerilor.

„Sper foarte mult că mare parte din voi o să rămână să activeze în continuare în agricultură” a spus ministrul Agriculturii, Eduard Grama, mulțumindu-le tinerilor pentru că au ales să-și facă studiile în agricultură, domeniul de bază în Republica Moldova.

LACTATELE UCRAINEȘTI VS CELE AUTOHTONE

Ministerul Economiei a elaborat un proiect de Hotărâre de Guvern cu privire la aplicarea taxelor vamale în regimul de comerț cu țările CSI, cu o valabilitate până la 31 decembrie 2016. Aceasta este una dintre solicitările agricultorilor care se declară alarmați de faptul că produsele lactate și carnea din Ucraina invadează magazinele de la noi iar producătorii autohtoni nu pot concura cu prețurile reduse oferite de ucraineni.

Totodată, premierul Pavel Filip a declarat în cadrul ședinței Guvernului că ar trebui analizată situația nu doar din punctul de vedere al protecționismului agricultorilor, dar și din punctul de vedere al comodității consumatorilor, care și-ar dori să achite mai puțin pentru cumpărături. Filip a cerut

ministrului Economiei să pregătească o evaluare a situației.

Proiectul a fost elaborat ca urmare a solicitărilor procesatorilor de lactate și carne de a întreprinde măsuri de protecție a ramurii în legătură cu creșterea pe piață a volumului și sortimentului de produse de origine ucraineană.

neană. Totodată, decizia se întemeiază pe statisticile vamale, care atestă o majorare a importurilor de lactate cu 15% și a prevederilor Acordului de

comerț liber cu CSI.

Astfel, conform anexei la document produsele din carne, aproape tot spectrul de lactate și ciment urmează a fi excluse din

comerțul liber cu Ucraina și aplicate taxe vamale la import. Proiectul de Hotărâre a trecut etapa de avizare la autoritățile publice și săptămâna viitoare va fi înaintat Guvernului spre aprobare. După cum a declarat și premierul Pavel Filip, acest proiect va duce la majorarea prețurilor produselor de import din categoriile enumerate.

De cealaltă parte, Ucraina este dispusă să introducă embargo asupra importului de produse moldovenești în cazul în care Moldova va închide piața sa pentru lactatele ucrainene, notează NOI.md. Potrivit presei ucrainene, anun-

țul a fost făcut de către ministrul Politicii Agrare și Alimentației al Ucrainei, Alexei Pavlenko, în cadrul discursului său în fața Asociației Europene de Afaceri a Ucrainei. El a menționat că introducerea de către Moldova a taxelor de import asupra produselor lactate fabricate în Ucraina, solicitată conducerii țării de către producătorii de lapte moldoveni, o va determina pe Ucraina să depună plîngere la Organizația Mondială a Comerțului și să aplice bariere comerciale similare nu doar pentru produsele lactate moldovenești, ci și pentru alte categorii de produse.

TREI HIBRIZI DE PORUMB DIN MOLDOVA AU FOST INCLUȘI ÎN REGISTRUL DE STAT AL ROMÂNIEI

Institutul pentru Testarea și Înregistrarea Soiurilor de Plante de la București a luat decizia de a include în Registrul de Stat al României trei hibrizi de porumb produși de savanții de la Institutul de Fitotehnie „Porumbeni” din Republica Moldova.

Toți trei hibrizi marca „Porumbeni” s-au evidențiat prin performanțele înregistrate. Astfel, anul trecut, cu o vară caracterizată printr-o secetă crîncenă, soiul de hibrid „Porumbeni-461” a demonstrat o recoltă

de aproape 20 de tone de grăunțe la hectar.

Institutul de Fitotehnie „Porumbeni” menționează că înregistrarea hibrizilor moldovenești în Registrul de Stat al României a creat premise reale pentru promovarea și comercializarea semințelor de porumb moldovenești în spațiul Uniunii Europene.

UN CENTRU AGROALIMENTAR AR PUTEA FI DESCHIS ÎN MOLDOVA CU SUPORTUL ITALIENILOR

Reprezentanții Pieței Agro Alimentare Padova (Italia) care au venit în țara noastră pentru a discuta posibilitățile unui eventual parteneriat, sunt interesați crearea în țara noastră a unui centru agroalimentar.

În cadrul unui forum comun, la care au participat și reprezentanți ai Ministerului Agriculturii

și Industriei Alimentare s-a discutat despre promovarea și realizarea produselor agricole (fructe, legume) pe piața europeană, dar și despre crearea unui centru agroalimentar în Moldova.

În trecut a fost lansat un proiect de creare a centrului agroalimentar dar care a stagnat din diferite

motive, inclusiv din lipsa de resurse financiare, a amintit ministrul Agriculturii, Eduard Grama.

Partea italiană s-a arătat dispusă să acorde suport atât la nivel de logistică, cât și la nivel de resurse financiare pentru edificarea centrului agroindustrial. Astfel, va fi creat un grup de lucru care se va

ocupa de implementarea proiectului, din care să facă parte reprezentanții tuturor părților interesate la nivel de Parlament, Guvern și producători agricoli.

Participanții la discuții au convenit asupra ajustării proiectului, bazat pe parteneriat public-privat, la realitățile prezente și la necesitățile pieței.

PROMOVEAZĂ-ȚI GRATUIT PRODUSELE ÎN FEDERAȚIA RUSĂ

Camera de Comerț și Industrie oferă companiilor autohtone posibilitatea de a-și promova produsele și serviciile în Federația Rusă, în cadrul vizitei oficiale a Ambasadorului Republicii Moldova în Federația Rusă, E.S. Dumitru

Braghiș care se va desfășura pe 7 aprilie 2016, în regiunea Ivanovo.

Vizita are drept scop identificarea posibilităților de comerț, intensificarea cooperării economice cu regiunea Ivanovo și prezentarea potențialului

economic al Republicii Moldova. În cadrul vizitei vor fi organizate degustări de vinuri, sucuri și dulceturilor, și de asemenea vor fi prezentate produsele din domeniul industriei ușoare. Serviciul este gratuit!

RAIOANELE POT APLICA LA CONCURSUL DE CREARE A PARTENERIATELOR PUBLIC - PRIVATE ÎN PRESTAREA SERVICIILOR DE LIVRAREA ENERGIEI DIN BIOMASĂ

Proiectul Energie și Biomasă va acorda, din fonduri europene, granturi în mărime de 100.000 Euro pentru 5 raioane selectate, bani ce urmează a fi investiți în dezvoltarea serviciilor de parteneriate public private. Autoritățile selectate vor beneficia, de asemenea, de asistență tehnică și financiară a Proiectului Energie și Biomasă în elaborarea studiului de fezabilitate, precum și în lansarea concursului de selectare a partenerului privat.

Astfel, Proiectul Energie și Biomasă invită raioanele să aplice la concursul de creare a Parteneriatelor Public Private. Raioanele interesate să dezvolte servicii private de producere și livrare a agentului termic pe biomasă instituțiilor publice pot depune dosarul de intenție în până

la 18 aprilie curent, iar setul de documente pentru înscriere în concurs, precum și criteriile de selectare sunt accesibile pe pagina web www.biomasa.md.

Parteneriatele public-private în livrarea energiei din biomasă prezintă o serie de avantaje pentru autoritățile publice locale, acestea fiind scutite de procedurile de achiziții a biocombus-

tibilului, de asigurare a calității acestuia, precum și de deservire a centralelor termice.

Proiectul Energie și Biomasă, etapa a doua, este realizat în perioada 2015-2017 cu un buget total de 9,41 milioane Euro acordat de Uniunea Europeană și este implementat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare.

A FOST STABILITĂ NORMA DE CONSUM A MOTORINEI PENTRU IMPORTUL DIRECT

Norma de consum a motorinei pentru 1 ha de teren agricol pentru un ciclu tehnologic a fost aprobată prin Ordinul Ministrului Agriculturii și Industriei Alimentare. Aceasta constituie 110,96 litri/ha pentru un ciclu tehnologic. Metodologia privind calcularea normelor de consum a carburanților la tractoare și combine pentru efectuarea lucrărilor agricole conform tehnologiilor aplicate a fost identificată a fost elaborată de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare în colaborare cu Institutul Național de Cercetări Economice.

Amintim că autorizația de import a motorinei se eliberează de ANRE. Astfel, pentru a obține autorizația de import a motorinei, în conformitate cu prevederile Legii nr. 461-XV din 30.07.2010 privind piața produselor petroliere, fermierii vor prezenta Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (ANRE) cererea pentru acordarea autorizației de import cu anexarea documentelor necesare. (O informație mai detaliată despre importul de motorină pentru consum propriu,

citiți în NR.3 al ziarului Agromedianform) Metodologia și norma de consum a motorinei pentru 1 ha de teren agricol au fost examinate în cadrul unei ședințe de lucru cu participarea părților interesate: reprezentanți ai asociațiilor agricole, instituțiilor de profil și producători agricoli. La finele discuțiilor a fost luată decizia de a aproba respectiva normă de consum din Metodologia sus menționată prin ordinul Ministrului și publicarea acesteia în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Ordinul a fost publicat în ediția din data de 18 martie a Monitorului Oficial al Republicii Moldova (Nr. 59-67) și intră în vigoare la 31 martie 2016.

AFACERILE ECO RESPONSABILE - O CONDIȚIE IMPORTANTĂ PENTRU O CREȘTERE ECONOMICĂ DURABILĂ

În perioada 22-23 martie la Chișinău și-a desfășurat lucrările Conferința regională privind promovarea unei activități mai prietenoase mediului pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM), în țările Parteneriatului Estic. La eveniment au participat reprezentanții ministerelor de mediu și economiei din țările Parteneriatului Estic, ai asociațiilor de afaceri, experți din regiune și țările membre OECD și UE, iar scopul organizării acestei conferințe l-a constituit consolidarea politicilor publice ce vizează activitățile de ecologizare a IMM-urilor prin respectarea cerințelor de mediu, prezentarea rezultatelor proiectelor pilot pentru ecologizarea IMM-urilor, efectuate în patru țări ale Parteneriatului Estic (Armenia, Georgia, Moldova și Ucraina) și punerea în aplicare a schimbului de experiență internațională în implementarea politicilor și a instrumentelor privind ecologizarea IMM-urilor.

Prezent la eveniment, viceministrul Economiei, Vitalie Iurcu, a subliniat că Ministerul Economiei este în proces de consultări publice privind includerea unor acțiuni de promovare a economiei ecologice în sectorul IMM în Strategia de dezvoltare a sectorului IMM-urilor pentru 2012-2020. Despre măsurile, care ar trebui luate primordial pentru promovarea afacerilor eco responsabile în Moldova, am discutat cu Dl. viceministru al Economiei, în cadrul unui interviu, pe care D-lui l-a oferit pentru "Agromediainform".

- "Dezvoltarea afacerilor eco responsabile este o condiție importantă pentru o creștere economică durabilă", afirmați Dvs recent într-o conferință regională privind promovarea unei activități mai prietenoase mediului. Care este la acest moment situația, cât de eco responsabile, sau mai puțin responsabile din acest punct de vedere sunt condițiile în care își desfășoară activitatea IMM-urile de la noi? Ce înseamnă, de fapt o afacere eco responsabilă?

- IMM-urile sunt deosebit de vulnerabile la creșterea prețurilor pentru energie și materii prime, fapt care condiționează creșterea eficienței și capacității lor de a se adapta la aceste provocări, pentru a le

transforma în oportunități. Totodată, cererea pentru produsele și serviciile ecologice, dezvoltarea noilor piețe "verzi" deschid căi pentru noi oportunități de afaceri. În context, trecerea IMM-urilor la o activitate "verde", inclusiv proiectarea produselor și serviciilor verzi, implementarea tehnologiilor verzi inovative și promovarea bunurilor ecologice, va contribui la creșterea competitivității întreprinderilor autohtone nu doar pe piața internă, ci și pe piețele externe.

IMM-urile verzi (eco-responsabile) sunt cele care:

- Utilizează eficient/econom resursele (apa, resurselor biologice, forestiere, minerale)

- Desfășoară activitatea prin prisma îmbunătățirii mediului înconjurător (gestiunea deșeurilor – minimi-

zarea și reciclarea, reducerea emisiilor în atmosferă)

- Produc produselor ecologice.

- Cum își propun autoritățile, implicit, MEC să sprijine și să stimuleze întreprinderile mici și mijlocii să aplice principiile dezvoltării ecologice și durabile?

- Unul din cele 10 principii ale cadrului de politici privind întreprinderile mici și mijlocii - Legii europene a Întreprinderilor Mici și Mijlocii („Small Business Act” for Europe), orientate spre consolidarea continuă și creșterea durabilă a IMM-urilor, prevede susținerea IMM-urilor în procesul de transformare a provocărilor legate de mediu în oportunități. Guvernul Republicii Moldova s-a aliniat, de asemenea, angajamentelor în domeniul dezvoltării economiei verzi, declarând că una din prioritățile de bază este dezvoltarea economică ținând cont de protecția mediului.

În acest sens, în proces de avizare se află proiectul HG "Cu privire la aprobarea modificărilor și completărilor Strategiei de dezvoltare a sectorului întreprinderilor mici și mijlocii pentru anii 2012-2020", care va introduce o direcție strategică prioritară nouă "Dezvoltarea economiei verzi pentru întreprinderile mici și mijlocii".

Planul de acțiuni privind implementarea Strategiei, pentru anii 2015-2017, conține 3 obiective strategice:

1. Adaptarea cadrului normativ-legal de reglementare a IMM-urilor verzi.

2. Îmbunătățirea accesului la finanțare a IMM-urilor verzi.

3. Dezvoltarea sistemelor de formare și informare a IMM-urilor verzi. Promovarea în societatea de business a culturii din domeniul economiei verzi.

Iar acțiunile care vor fi realizate în vederea atingerii obiectivelor stabilite vor stimula întreprinderile mici și mijlocii să aplice principiile dezvoltării ecologice și durabile.

Cele mai importante acțiuni sunt care se înscriu în atingerea obiectivelor menționate:

- Elaborarea și aprobarea mecanismului "achizițiilor publice verzi" în scopul creșterii cererii pe piața internă la produsele ecologice.

- Elaborarea și implementarea unui program de acordare a granturilor pentru susținerea IMM-urilor în implementarea sau aplicarea principiilor economiei verzi.

- Folosirea mijloacelor Fondului de garantare a creditelor de stat pentru susținerea financiară a IMM-urilor, care produc produse ecologice și promovarea lor pe piețele externe.

- Elaborarea și implementarea instrumentelor inovative de suport financiar a IMM-urilor verzi (vauchere inovative, proiecte de transfer tehnologic etc.).

- Cunoaștem că deja au fost lansate unele inițiative cu privire la promovarea dezvoltării economiei durabile în Republica Moldova, care se regăsesc în diferite documente de politici, precum Strategia Națională de Dezvoltare

2020, Strategia de Mediu 2014-2023, Strategia energetică 2030, ș.a. care într-un final vor avea un impact pozitiv asupra dezvoltării economice a Republicii Moldova. Ce impacta vor avea acestea asupra promovării unei activități economice prietenoase mediului?

- Strategiile naționale prevăd măsuri de facilitare și încurajare a aplicării principiilor economiei verzi de la aplicarea siglelor de mediu pentru producătorii sau tehnologiile mai performante la facilități în atragerea investițiilor și granturilor, instruire, promovarea imaginii pe piața internă și externă etc.

Promovarea dezvoltării economice verzi va contribui la:

a. Reducerea emisiilor și poluării aerului atmosferic de la agenții economici și întreprinderi de transport

b. Reducerea deversărilor și volumului de deșeuri în urma utilizării raționale a materiei prime și aplicării managementului de mediu.

- La nivel de strategii de lungă durată am înțeles care sunt politicile promovate de autoritățile statului. Care, însă ar fi măsurile imediate pe care ar trebui să le implementeze antreprenorii pentru ca afacerile lor să devină în timp cu adevărat eco responsabile?

- Să aplice măsuri de eficiență energetică, de producere mai pură, de management de mediu la întreprindere, de achiziții publice durabile, de recicla-

re a deșeurilor, reducere a emisiilor etc.

- Ne-am obișnuit să ne propunem scopuri și obiective cu impact cât mai imediat, pentru ca agenții economici să obțină venit și să avem cât mai curând o creștere economică stabilă în țară. Implementarea măsurilor de promovare a afacerilor eco responsabile, însă necesită investiții și proiecte de perspectivă. Care ar fi mesajul Dvs. în calitate de viceministru al Economiei pentru antreprenorii care dezvoltă afaceri, un mesaj care să-i motiveze nu doar la un profit de moment, dar la construirea unei economii durabile, eco-responsabile, cu perspective de lungă durată și întru conservarea resurselor naturale, a mediului și ecologiei pentru generațiile următoare?

- Măsurile date vor contribui la imaginea companiilor în plan național și regional, vor facilita exportul (pe piața externă se solicită produse agricole ecologice, mărfuri care corespund criteriilor de consum redus de energie sau resurse). Economisirea a min 2-5 % de energie, sau apa, sau materiale pe termen lung se transformă în resurse financiare eliberate, care pot fi reinvestite în producere, calitate etc. Dar multe întreprinderi au un potențial de a reduce pînă la 30% din cheltuieli, care la moment au loc din lipsa unui management neadecvat și plăților pentru poluare.

S.V.

INIȚIATIVĂ EUROPEANĂ PENTRU SECURIZAREA RESURSEI DE PROTEINĂ VEGETALĂ DIN SOIA NEMODIFICATĂ GENETIC

Zilele trecute la Chișinău s-a desfășurat Sesiunea de Evaluare a Sectorului de Producere a Soii în Republica Moldova. Evenimentul a fost organizat de Asociația "Danube Soya" Moldova în colaborare cu Australian Development Cooperation. Despre problemele și perspectivele sectorului de producere a soii au fost invitați să discute reprezentanți ai Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, ai Ministerului Mediului, ANSA, specialiști de la Institutele de Cerce-

tări științifice din Moldova și de Universitatea Agrară, reprezentanțele internaționale de profil, membrii Asociațiilor de Agricultori, producători și agenți economici. Luând în considerație faptul că țara noastră dispune de condiții climatice favorabile pentru cultivarea soii, specialiștii vin cu recomandări și soluții pentru a crește producția de soia nemodificată genetic și de a dezvolta sectorul în scopul obținerii unui profit garantat pentru producători.

Din 1980 suprafețele de soia în RM au fost în continuă scădere. În această perioadă suprafețele de culturi de soia ocupă mai puțin de 2% din total. Totuși, începând din 2005, ponderea culturilor de soia crește ușor, iar în ultimii ani zonele cu această cultură sunt menținute la nivel de 60 mii ha. Cea mai mare recoltă de soia a fost obținută în Moldova în anii 2010 și în 2014 – de peste 100 mii de tone.

Cu toate acestea, există un impediment major în creșterea acestei culturi (și aici vorbim mai întâi de toate despre soia nemodificată genetic), și anume, starea proastă a sectorului de irigare. Or,

culturile de soia necesită irigare abundentă.

Specialiștii afirmă într-un glas că viitorul aparține anume producerii de soiuri nemodificate genetic de soia.

Notă: Studiul a arătat că doar 24 dintre 246 de producători de soia din țara noastră cultivă OMG. Iar unii dintre aceștia spun că renunță la soiurile modificate genetic, deoarece nu este nicio diferență în eficiență între OMG și Non- OMG.

În același context, cultivarea soii – în primul rând nemodificată genetic; și în al doilea rând – organice, ar genera producție

cu o valoare adăugată considerabilă.

Recomandările au fost susținute și de compania SGS Moldova – filiala companiei internaționale "Société Générale de Surveillance", lider mondial în domeniul inspecției, expertizei și certificării produselor cerealiere și oleaginoase.

În contextul Acordului de liber Schimb Moldova-UE, experții au venit și cu unele concluzii – recomandări pentru dezvoltarea sectorului și promovarea, pe viitor, a exportului pe piața comunitară.

Produsele de soia Non- OMG sunt bine vândute pe piața Uniunii Europene;

Consumatorii din UE (cca 60%) preferă produse alimentare obținute din exploatarea care nu aplică OMG produse și furaje;

Producția de soia este benefică pentru rotația culturilor și pentru mediul ambiant;

Iar primii pași care ar trebui făcuți constau în:

Demararea unui program de informare și formare a participanților la producția de soia;

Organizarea de proiecte-pilot; Promovarea unei Strategii de dezvoltare a soii;

Solicitarea susținerii din partea autorităților, a asociațiilor de producători, ș.a;

Identificarea surselor de finan-

țare a programului împreună cu Asociația "Danube Soya";

Elaborarea unui proiect complex de dezvoltare a acestui sector important pentru agricultura Moldovei.

Notă: "Donau Soja" ("Soia Dunăreană") este o organizație neguvernamentală, non-profit, internațională, cu sediul la Viena (Austria), înființată în 2012. Misiunea ei este securizarea resursei europene de proteină vegetală din soianemodificată genetic prin acțiuni de stimulare a creșterii suprafețelor cultivate în bazinul dunărean și zonele adiacente din Europa.

S.V.

O ASOCIAȚIE A PRODUCĂTORILOR DE CARTOF VA FI CREATĂ LA NORDUL MOLDOVEI

Mai mulți producători de cartof din satul Corjeuți, raionul Briceni, dar și din câteva raioane din nordul Moldovei, membri ai grupului de inițiativă care și-a propus să creeze o asociație regională a producătorilor de cartof, s-au întrunit vineri, 25 martie, în cadrul unei ședințe pentru a stabili pașii următori în ceea ce privește îndeplinirea condițiilor necesare pentru atragerea unui investitor din Letonia care, anterior, și-a arătat disponibilitatea să construiască la Corjeuți o fabrică de prelucrare a cartofului.

Organizată la inițiativa Agenției de Dezvoltare Regională Nord în incinta Consiliul Raional Edineț, la ședință au participat și președintele raionului Edineț, Iurii Garas, care și-a declarat sprijinul față de inițiativa ADR Nord și a producătorilor de cartof din nordul republicii.

În cadrul ședinței, directorul ADR Nord, Ion Bodrug, a comunicat că a venit timpul ca producătorii de cartof din nordul republicii, mai cu seamă cei din satul Corjeuți, să ia decizii ferme în privința creării asociației, cerință solicitată de partea letonă, în vederea atragerii investițiilor letone în domeniul prelucrării cartofului la Corjeuți. Directorul ADR Nord a reiterat faptul că interesul investitorului din Letonia față de deschiderea unei fabrici de prelucrare a cartofului la Corjeuți este o oportunitate care trebuie valorificată, acest lucru fiind posibil doar dacă agricultorii locali vor reuși să se unească în cadrul unei asociații care să le reprezinte interesele.

Potrivit agricultorului Gheorghe Rusu, liderul grupului de inițiativă privind crearea asociației, producătorii de cartof din raionul Briceni sunt interesați de

atragera investitorului leton și fac pași concreți în vederea realizării acestui demers.

Amintim că, acum o lună, în cadrul unei prime ședințe de acest fel, care a avut loc la Corjeuți, a fost examinată baza legislativă privind crearea unei asociații a producătorilor de cartof. Ideea deschiderii unei fabrici de prelucrare a cartofului la Corjeuți a fost tema unei mese rotunde organizată în cadrul Zilelor Regiunii de Dezvoltare Nord, ediția a III-a, eveniment la care au participat agricultori din Corjeuți și partenerii lor din regiunea Aloja, Letonia. Atunci, reprezentanții întreprinderii letone de prelucrare a cartofului Aloja Starkelsen vorbeau despre necesitatea creării unei asociații unde să se regăsească producătorii de cartof care vor să coopereze în cadrul proiectului moldo-leton de creare și funcționare a unei fabrici.

MAC-P ANUNȚĂ UN NOU PROGRAM DE GRANTURI POST-INVESTIȚIONALE PENTRU PRODUCĂTORII AGRICOLI

Proiectul Băncii Mondiale „Agricultura Competitivă în Moldova” (MAC-P), de comun cu Ministerul Mediului, lansează cel de-al 4-lea apel de granturi al Programului de granturi post-investiționale „Managementul durabil al terenurilor”. Apelul de granturi este deschis pentru producătorii agricoli din întreaga republică, cu excepția celor din municipiile Chișinău și Bălți, care aplică practici de management durabil al terenurilor, asigurând menținerea sănătății și productivității solului. Finanțarea măsurilor de management agricol sustenabil se referă și la compensarea cheltuielilor pentru procurarea de echipamente și utilaje agricole performante menite să asigure exploatarea rațională a terenurilor.

Conform prevederilor Programului, își vor putea rambursa investiția fermierii care, începând cu 1 noiembrie 2015, au procurat utilaje/mașini agricole noi, anul producerii cărora începe cu 2014 și au aplicat, după data de 1 noiembrie 2015, practici de management durabil al terenurilor, precum tehnologii No-till și Strip-till, fâșii vegetative de filtrare, cultivare pe contur, management integrat al dăunătorilor, perdele forestiere de protecție, măsuri agro-forestiere,

ere, măsuri hidrotehnice, sisteme de captare a apei de ploaie ș.a. Granturile oferite prin intermediul programului vor constitui 50% din investiția totală, dar nu mai mult de 20 000 dolari SUA per aplicant.

Dosarele de aplicare pot fi depuse la oficiile teritoriale ale Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA) până pe 30 iunie 2016.

NOTĂ: Până în prezent, în cadrul celor trei apeluri de granturi organizate, 111 fermieri au primit suport financiar nerambursabil în valoare totală de 19,5 milioane lei, fiind compensate, în acest fel, jumătate din investițiile făcute pentru achiziția a 147 unități de tehnică și utilaje agricole procurate în 2013-2014 (37 semănători, 32 tocătoare și cositori, 30 stropitori, 13 combinatoare). Totodată, 3 beneficiari au primit granturi pentru implementarea măsurilor și practicilor de management durabil al terenurilor și anume: 2 iazuri de captare a apei pluviale și înierbarea cu lucrarea solului numai în jurul pomilor în livezi.

REUNIUNE A MINIȘTRILOR AGRICULTURII LA BRUXELLES, PE FONDUL PROTESTELOR FERMIERILOR EUROPENI

O reuniune tensionată a miniștrilor agriculturii din UE a avut loc pe data de 14 martie, la Bruxelles. Între timp, mai multe sute de agricultori au manifestat în capitala Belgiei. Fermierii au plecat de la Gara de Nord și s-au îndreptat către Parlamentul European pentru a protesta. Fermierii au solicitat un venit decent și o politică agricolă coerentă, după eliminarea cotelor de lapte care a dus la scăderea prețului acestui produs.

Mai multe țări au pus presiune pentru a obține noi măsuri europene în fața crizei care zguduie sectoarele de creștere a animalelor. Un plan de urgență lansat în urmă cu șase luni, nu a fost suficient pentru agricultorii europeni care se confruntă cu o scădere bruscă a prețurilor pentru lapte

și carne de porc, pe fondul cererii reduse și a embargoului Rusiei.

Conform unui anunț făcut de Phil Hogan, comisarul european pentru Agricultură, Comisia Euro-

peană este dispusă să autorizeze reducerea temporară a producției de lapte cerută de fermierii din statele membre UE, în dorința de a contracara prețurile scăzute.

„Sunt pregătit să propun aplicarea unor astfel de reguli”, a declarat Phil Hogan în fața miniștrilor europeni ai Agriculturii, deschizând calea pentru o măsură care permite operatorilor din sectorul laptelui să se înțeleagă, pe baza voluntară, cu privire la reducerea temporară a producției.

„Modalitățile complete ale acestei măsuri ar urma să fie finalizate de Comisie și sper că vom fi în măsură să le comunicăm statelor membre în scurt timp”, a adăugat Hogan.

O altă măsură destinată să protejeze pe fermieri de scăderea prețurilor anunțată de Hogan vizează majorarea nivelului stocurilor pentru laptele praf și unt.

În ceea ce privește criza din sectorul cărnii de porc, Phil Hogan a propus ca nivelul plafoane-

lor pentru ajutoarele de stat să fie menținut la 15.000 euro, în condițiile în care unele state ar fi dorit majorarea plafonului până la 30.000 de euro. Comisarul european a explicat că majorarea plafonului ar necesita cel puțin șapte luni, dat fiind numărul de etape în procedura de adoptare a unei astfel de măsuri.

O combinație de factori, inclusiv abolirea cotelor de producție la lapte, modificarea dietei, încetarea cererii chineze și embargoului introdus de Rusia au dus la scăderea prețurilor la carnea de porc și lapte. Planul de urgență, în valoare de 500 de milioane de euro, anunțat în luna septembrie a anului trecut nu a fost suficient pentru a-i ajuta pe agricultorii europeni.

Sursa: agroromania.manager.ro

ROMÂNIA: PROIECTUL "51% PRODUSE ROMÂNEȘTI ÎN MAGAZINE"

În țara vecină este promovat activ un proiect de lege care ar obliga hipermarketurile să aibă pe rafturi 51 la suta de producție românească. Deocamdata, ideea este doar pe hartie, iar legea a fost adoptată deocamdata numai de Senat. Totuși, proiectul are

susținere atât din partea autorităților, cât și din partea producătorilor. Astfel, Ministrul român al Agriculturii, Achim Irimescu, a declarat recent că susține inițiativa legislativă care obliga supermarketurile să comercializeze produse autohtone în proporție

de 51%. Deopotrivă și secretarul de stat în Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Simona Man, a afirmat că proiectul este unul curajos, care va revoluționa politica magazinelor și supermarketurilor.

De cealaltă parte, asociațiile de fermieri susțin că ar putea aproviziona magazinele cu suficiente legume dacă acestea vor fi obligate să aibă 51 la suta producție românească. Agricultorii vin, însă cu o condiție – ca hipermarketurile să lucreze direct cu producătorii și să nu mai finanțeze intermediarii. De altfel, nici reprezentanții marilor magazine nu se opun acestei idei răspândite în Franța sau Italia. Cer însă garanții de la stat ca nu vor rămâne cu rafturile goale.

Sursa: wall-street.ro

ALERTĂ PRIVIND BRÂNZĂ DE OI DIN ROMÂNIA

Comisia Europeană a emis o alertă privind posibila existență a bacteriei *Escherichia coli* în brânză de oaie provenind din România, după ce Italia a semnalat îmbolnăvirea copilului român internat în Florența.

Alerta, emisă în sistemul Comisiei Europene privind siguranța alimentară (RASFF), atrage atenția asupra riscului existenței bacteriei „*Escherichia coli* în brânză

de oaie provenind din România”. Comisia Europeană avertizează că există risc „grav” de îmbolnăvire de la acest produs, avertizând toate statele membre să efectueze verificări în rețeaua de distribuție. Conform datelor Comisiei Europene, brânză românească de acest fel este comercializată în principal în România, Italia, Germania și Franța.

Sursa: mediafax.ro

ÎNCĂLZIREA GLOBALĂ A MODIFICAT PRODUCȚIA DE VIN

Creșterea temperaturii globale a dus la creșterea mai rapidă a strugurilor, o veste bună pentru amatorii de vin având în vedere că în acest fel s-a îmbunătățit și calitatea vinurilor, arată un studiu publicat în „Nature Climate Change”.

NASA și oamenii de știință de la Universitatea Harvard au analizat datele privind recoltele de vin din Europa Occidentală în ultimii 500 de ani pentru a determina rolul climei în creșterea strugurilor și perioada de recoltare. Concluzia studiului este că, în prezent, datorită încălzirii globale, recoltatul strugurilor în Franța are loc cu două săptămâni mai repede decât în trecut.

„Înainte de 1980 practic aveai nevoie

de o secetă pentru a genera căldura necesară care să-ți permită o recoltare rapidă. Însă începând din 1980 a fost atât de cald, din cauza încălzirii climei, încât nu mai ai nevoie de o secetă pentru o recoltare rapidă”, a declarat unul din autorii studiului.

Studiul avertizează însă că aceste efecte pozitive nu vor dura dacă încălzirea climei continuă, deoarece există o limită în relația dintre calitatea vinului și recoltatul rapid al strugurilor. O dovadă a fost faptul că în anul 2003 Europa s-a confruntat cu un val de căldură fără precedent însă aceste temperaturi extreme nu s-au resimțit în calitatea vinului.

Sursa: Capital.ro

STUDIU: 5 PIEȚE ȚINTĂ EXTERNE PENTRU VINUL MOLDOVEI

Oficiul Național al Viei și Vinului (ONVV) a prezentat un studiu de piață relevant privind principalele piețe de desfacere pentru Vinul Moldovei. Cercetarea cuprinde informații importante despre tendințele de consum și vânzare a vinului, dar și detalii despre potențialul de export pe piețele din Polonia, Cehia, România, China și SUA. Pe aceste piețe Vinul Moldovei este prezent și urmează să-și consolideze poziția în acest an.

Au fost analizate toate datele relevante despre industria de vinificație din Polonia, Cehia, România, China și SUA, inclusiv consumul de vinuri, dar și profiturile înregistrate în urma vânzării de vinuri în

perioada 2009-2014. Mai mult, cercetarea conține și informații despre tendințele care urmează să caracterizeze piața vinului și industria de vinificație din acele țări, în perioada de prognoză 2014-2019. Datele statistice au fost achiziționate de la compania internațională de cercetări de marketing EuroMonitor International și au fost prelucrate din inițiativa și cu suportul financiar al Proiectului de Competitivitate al USAID.

„Studiul va aduce valoare adăugată activității vinificatorilor, care vor putea să-și diversifice piețele de export. Vom oferi în continuare toată susținerea necesară sectorului vitivinicol din Republica Moldova,

pentru ca acesta să realizeze produse vinicole de calitate înaltă, iar Vinul Moldovei să fie un brand cunoscut pe piețele internaționale și să se regăsească în magazine pe aceleași rafturi cu vinurile din regiunile vitivinicole consacrate la nivel mondial”, a precizat directorul Oficiului Național al Viei și Vinului Dumitru Munteanu.

Cercetările efectuate au fost prezentate într-o primă întâlnire în cadrul platformei de comunicare a ONVV cu reprezentanții sectorului vitivinicol, cu genericul „Potențialul de export pentru vinificatorii autohtoni pe piețele țintă și posibilitățile de comercializare pe piața locală”.

Sursa: ONVV

PESTE CINCI ANI DE LA DISTRUGĂTORUL TSUNAMI, REGIUNEA JAPONEZĂ TOHOKU RENAAȘTE PRIN AGRICULTURA HIGH-TECH

Regiunea Tohoku a avut d suferit cel mai mult în urma tsunami-ului din 11 martie 2011. Peste 20 000 de hectare de pământ au fost distruse, iar 19 000 de oameni și-au pierdut viața. Astăzi, însă, această regiune a țării reînvie din nou. Sunt reconstruite fabrici moderne și laboratoare în care cunoștințele specialiștilor în domeniul tehnologiilor informației vin să ridice din ruine regiunea devastată.

Ca, de exemplu, o fabrică, situată în orașul de coastă Yamamoto. Orașul a fost cunoscut dintotdeauna pentru plantațiile sale de căpșuni. Agricultorul Tadatsuki Hashimoto a lucrat la fermă timp de 40 de ani, dar a pierdut totul în tsunami, „Îmi amintesc cum marea s-a înnegrit într-un moment. Dintr-

sectorul agricol a fost revigorat din nou.

Ehey Hashimoto, vicepreședintele Asociației pentru reconstrucția regiunii își amintește: „Nu a rămas nimic pe locul unde altădată era plantația. A trebuit s-o luăm de la zero.”

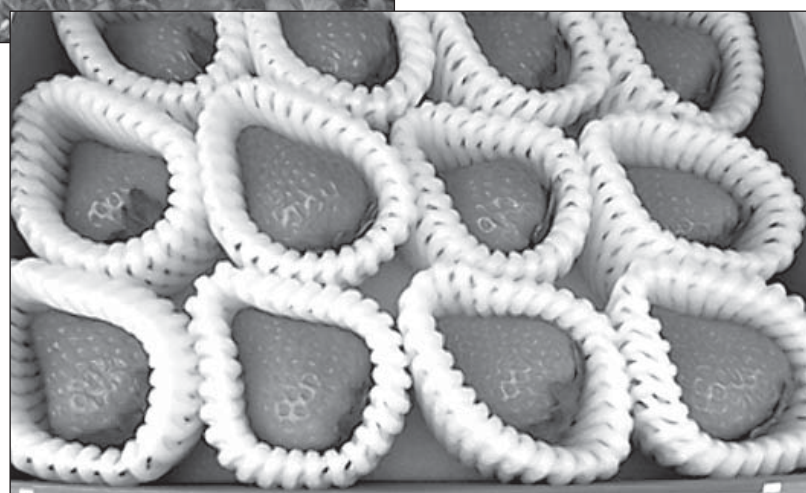
Majoritatea proceselor din

Această fermă este doar un exemplu al unei noi abordări pentru restabilirea agriculturii în regiune prin intermediul noilor tehnologii informaționale.

În afară de căpșuni, regiunea mai este cunoscută pentru soiurile de elită de orez, care se cultivă aici. Mulți agricultori, care plantau orez, după tsunami nu au renunțat și au continuat activitatea. Hiroshi Uci împreună cu fiul său muncesc pentru a-și restabili afacerea familiei. Primul lucru pe care trebuie să-l dovedească, este faptul că produsele lor sunt acceptabile pentru consum. Doar tsunami-ul din 2011 a provocat un dezastur nuclear la centrala atomică de la Fukushima, care a dus la răspândirea radiației în împrejurimi. Fermierul spune că trimite în mod regulat orezul pentru analize de laborator, iar rezul-

ția de orez ieftin și de înaltă calitate. Aici sunt analizate mostrele de sol din plantații pentru a determina concentrația de nutrienți. În baza datelor se întocmește o hartă, iar acest lucru ajută fermierii să distribuie mai eficient îngrășămintele. Totul se face cu tractoare, înzestrate cu sisteme de navigație GPS. Ele indică cât de mult îngrășământ este necesar într-o zonă sau alta.

tatele pot fi găsite pe site-ul guvernului, este foarte important să se furnizeze aceste informații pentru populație.

În cadrul Organizației Științifice Naționale în domeniul agriculturii și produselor alimentare, peste 100 de oameni de știință lucrează asupra tehnologiilor inovatoare pentru plantațiile ce vizează produc-

Drama teribilă de acum cinci ani, a lăsat o amprentă psihologică și economică asupra regiunii Tohoku. Dar tradițiile agricole ale țării, în combinație cu cele mai noi tehnologii, contribuie la restabilirea regiunii.

Sursa:
Euronews

o dată, un imens val tsunami ne-a lovit. A fost groaznic”, povestește fermierul. Omul nu a crezut că se va mai întoarce cândva la lucrul pe care l-a iubit de-o viață. Dar, datorită inițiativei tinerilor specialiști IT și ajutorului venit din alte țări,

aceste sere ultra-moderne sunt computerizate: ferestre care se deschid în funcție de direcția vântului, umbrele de protecție și aspersoarele – toate lucrează pentru a optimiza climatul în care cresc cele mai bune căpșuni.

AGRICULTURA VIITORULUI ESTE CONTROLATĂ DE DRONE

Rolul tehnologiilor moderne în sectorul agricol este foarte important iar folosirea unor utilaje sau aparate noi pot contribui la creșterea productivității agricole. La nivel internațional impactul dronelor în agricultură contribuie la creșterea productivității cu 20%. Pentru exemplu, România se află la început în ceea ce privește tehnologizarea cu foarte puține excepții. Un prim pas în acest sens constă în folosirea unor tehnologii

care duc la obținerea informațiilor din teren pe toată suprafața culturilor și pe tot parcursul ciclului vegetal. În acest context, sistemele de avioane fără pilot oferă un cadru curat de culegere de informații din teren, pe suprafața mare, livrabile în timp real, care are capacitatea de a acoperi între 800 și 1.500 de hectare pe oră. Recomandările pe baza informațiilor și imaginilor obținute pot fi exploatate direct în timp real.

REAL SHIT: BĂLEGARUL LA CUTIE PENTRU CARE ITALIENII PLĂTESC 8,9 EURO

Reîntoarcerea consumatorului către natural l-a făcut pe un antreprenor să se gândească la o idee neobișnuită pentru a face profit: bălegarul ambalat. Vorbim despre produsul Real Shit, un brand dezvoltat de italianul Federico Lodolini, și care deja face furori în vestul Europei pentru că este, în același timp, și cel mai vechi produs de fertilizare, dar și cel mai inovator.

„Ingredientele” de bază ale îngrășământului sunt bălegarul de vacă și gunoiul strâns de la găinile dintr-o fermă din Italia. În urma procesului de compostare, produsul final este ambalat în cutii metalice de 750 de grame și se vinde ca fertilizant 100% bio la un preț de 8,9 euro bucata în supermarketuri și 6 euro bucata în magazinele online.

„Nu este un simplu bălegar. Vei cumpăra 750 de grame de cel mai bun fertilizant, provenit direct din fermă și compo-

tat timp de nouă luni, ca un whisky bun. Produsul conține suficient azot, fosfor și potasiu pentru a reînvia orice plantă urbană. Încearcă-l și îmi vei mulțumi mai apoi – sau mai bine mulțumește-le vacilor și găinilor care au tot meritul pentru acest produs”, scrie producătorul pe site-ul www.real-shit.com.

Ideea produsului Real Shit are în spate o companie puternică de marketing care are forța

de a transforma banalul bălegar într-un produs de succes dedicat celor care își cultivă singuri legumele, în special celor care fac grădinărit urban.

În prezent, îngrășământul natural pe bază de bălegar este disponibil în magazine din Italia și Marea Britanie și online pentru tot vestul Europei.

Sursa:
gazetaromaneasca.com

ATENȚIE! ALERGIILE DE PRIMĂVARĂ!

Termenul de alergie de primăvară este frecvent folosit pentru a desemna, un atac de sezon care se manifestă sub formă de rinită alergică. Polenul împrăștiat prin aer, declanșează reacții alergice, cum ar fi strănut, tuse, ochi și nas iritat. Multe medicamente de prevenire a alergiilor de primăvara sunt disponibile la prețuri accesibile. Aceste medicamente, totuși, pot provoca mai multe efecte secundare și cheltuieli inutile. Reacțiile adverse frecvente includ

somnolență, dureri de cap și pierderea poftei de mâncare. Puteți încerca următoarele tratamente alternative pentru ameliorarea simptomelor alergiei de primăvară.

Usturoiul: În studiile clinice, quercetina, un compus natural care se găsește în usturoi și ceapă imită efectul antihistaminic al anumitor medicamente. Adăugate în mod regulat la dieta de primăvară pot face „minuni”. Merele

sunt surse bune de asemenea.

Ardeii iute: Ca și usturoiul, conține, de asemenea, quercetina, care poate acționa ca un antihistaminic. Dar mai mult decât atât, acesta are proprietăți anti-inflamatorii, care pot preveni iritațiile nazale. Unii oameni prefera să consume ardei iute, deoarece căldura naturală pe care o produce în organism alina iritațiile cauzate de alergeni.

Cimbrul: Aceasta planta s-a dovedit a fi un expectorant natural eficient, care vă poate scuti de producția de flegmă din timpul manifestărilor alergiilor de primăvară. Chiar și unele medicamente au în componența lor cimbru pentru o mai bună eficiență. De asemenea, are proprietăți anti-microbiene ridicate, care ajută la lupta împotriva infecțiilor cauzate de flegmă. Pentru a experimenta beneficiile sale, beți un ceai făcut din cimbru proaspăt de două ori pe zi.

Mușețelul: O băutură sănătoasă și delicioasă, ceaiul de mușețel va poate scuti, de asemenea, de mâncărimea și uscăciunea ochilor.

Socul: Acest fruct este incredibil de mare în conținut de antioxidanți și fitonutrienți, care sunt cel mai bine folosiți împotriva gripei. Pentru a beneficia de efectele sale anti-inflamatorii consumați suc proaspăt sau chiar vin obținut din fructe.

Supă de pui: Experții medicali considerau supă de pui ca pe o simplă farsă până când o cercetare a arătat beneficiile surprinzătoare la rata de recuperare a celor care se confruntau cu aceste alergii de primăvară. Din moment ce alergii de primăvară declanșează fluidul nazal, este o idee bună de a bea supă de pui nu numai pe o zi ploioasă, dar și în timpul primăverii, la fel de bine.

Acupunctura: Această artă străveche de vindecare se spune că calmează pasajele nazale umflate într-un ritm mai rapid decât o fac unele plante. Acupunctura este, de asemenea, foarte bună pentru a consolida sistemul imunitar, care luptă împotriva alergiilor de primăvară.

Sursa: bio-plafar.info

RUGĂCIUNEA: CUM NE AJUTĂ ÎN VIAȚA DE ZI CU ZI CEL MAI POPULAR RITUAL RELIGIOS

Religia este un subiect extrem de controversat, însă are, în anumite privințe, un aliat neașteptat: știința. Oamenii se roagă încă de când au început să reflecteze asupra existenței lor pe pământ, iar știința demonstrează că rugăciunea are efecte benefice asupra psihicului uman și sănătății.

Clay Routledge, un doctor în psihologie de la Universitatea de Stat din North Dakota, Statele Unite, a analizat rezultatele mai multor studii care demonstrează efectele benefice ale rugăciunii. „Religia este complicată. Poate fi atât bună, cât și rea pentru sănătatea unei persoane, depinde de mai multe variabile. Totuși, știința a dovedit în repetate rânduri că rugăciunea are efecte pozitive asupra indivizilor și societății”, a consemnat doctorul psiholog.

1. RUGĂCIUNEA ÎMBUNĂTĂȚEȘTE CONTROLUL DE SINE

Studiile au demonstrat că stăpânirea de sine este precum un mușchi, iar „exercițiul” rugăciunii antrenează autocontrolul. Așa cum după mai multe flotări mușchii oboresc, la fel și controlul de sine poate „obosi”. Acest lucru este posibil din cauză că activitățile care impun autocontrol sunt mari consumatoare de energie, psihic și emoțional, ceea ce face ca deciziile corecte, bune, să fie cu atât mai dificil de luat, cu cât omul trebuie să-și folosească mai mult autocontrolul. De exemplu, este mult mai probabil să mâncăm haotic, necontrolat, sau să ne ieșim din fire și să de-

venim iraționali atunci când suntem epuizați mental, punctează Routledge.

2. NE FACE MAI BUNI

Routledge amintește de un alt studiu, în care subiecții au fost supuși unei experiențe neplăcute pentru a le crește gradul de agresivitate. De exemplu, cei care au fost rugați să se roage pentru o persoană care i-a înfuriat, au fost mai puțin agresivi în reacție decât cei care au fost rugați să se gândească la persoana care i-a scos din sărite. Cercetătorii au demonstrat că rugăciunea reduce stările agresive, făcându-i pe oameni mai calmi și mai stăpâni pe propriile emoții.

3. DEVENIM MAI IERTĂTORI

Atunci când oamenii se roagă pentru partenerul de cuplu, un prieten sau o rudă, devin mai iertători față de persoanele care au greșit față de ei.

4. SPOREȘTE ÎNCREDEREA în cazul oamenilor care se roagă împreună, în cuplu sau alături de un prieten apropiat, sentimentul de încredere devine mai puternic, la fel și legătura dintre aceștia. Această descoperire este foarte importantă mai ales pentru cuplurile care pot folosi rugăciunea ca metodă de terapie.

5. AMELIOREAZĂ STRESUL

Cercetătorii au descoperit că persoanele care se roagă pentru alții sunt mai puțin vulnerabile când vine vorba de efectele stresului asociat, de obicei, cu problemele financiare. Interesant a fost că rugăciunea s-a dovedit eficientă în reducerea stresului numai atunci când nu a fost centrată pe propria persoană, ci pe binele altui individ. Rugăciunea centrată pe dorința de a obține câștiguri materiale în folos propriu nu a dat rezultate în diminuarea nivelului de stres, ceea ce a dus la concluzia că pentru a obține beneficii personale în urma rugăciunii, individul trebuie să-și îndrepte gândul către fericirea și bunăstarea altora.

Sursa: adevărul.ro

CALENDARUL LUCRĂRILOR ÎN AGRICULTURĂ ÎN LUNA APRILIE

Luna aprilie este extrem de aglomerată în ceea ce privește lucrările agricole, atât în cultura plantelor de câmp, cât și în legumicultură, viticultură și pomicultură. Campania viticolă de primăvară înregistrează un vârf de lucrări ce se cer efectuate în timp util și cu respectarea regulilor tehnice. Specialiștii recomandă o serie de lucrări specifice acestei perioade în toate sectoarele agricole.

Calendarul lucrărilor în legumicultură, efectuate în luna aprilie și recomandate pentru culturi din solarii, demarează cu marcarea și modelarea terenului în vederea plantării în solarii. În continuare se seamănă fasolea urcătoare, iar în prima jumătate a lunii se va realiza plantarea integrală a solariilor cu tomate, ardei gras, vinete, castraveți, pepeni etc.

Lucrările din acest sector continuă cu palisarea culturilor înființate în solarii (tomate, castraveți, pepeni); fertilizarea fazială a culturilor din solarii; irigarea prin brazde sau picurare a tuturor culturilor din solarii; prășit manual pe rând și pe intervalul dintre rândurile de plante.

Specialiștii mai recomandă continuarea lucrării de aerisit corespunzătoare pentru a se asigura temperaturile optime de dezvoltare a culturilor în solarii, dar și recoltarea verdețurilor (ceapă, pătrunjel, mărar), a salatei, ridichi, varză timpurie, spanac etc.

În ceea ce privește culturile de câmp, în această perioadă se va face mobilizarea solului, prin grăpare superficială (3-5 cm) în vederea înființării culturilor bostănoase, rădăcinoase, varză, fasole, dar și pregătirea urgentă a patului germinativ și terminarea în cel mai scurt timp a semănăturilor din prima urgență - morcov de vară, ceapă, pătrunjel, mazăre etc., dacă nu s-au semănat în luna martie.

În același timp se vor administra îngrășăminte pentru culturile ce urmează a fi înființate, erbicide de tip pre emergente și post emergente, tratamente fitosanitare și călirea răsadurilor ce se vor planta în luna aprilie.

Urmează irigatul culturilor înființate prin semănat și prin răsad, iar la 5-6 zile de la plantare specialiștii recomandă completarea golurilor din cultură.

În luna aprilie se vor îngriji răsadurile din solarii și răsadnițe (tomate, ardeioase, vinete, țelină etc.) în vederea pregătirii lor pentru plantare la începutul lunii mai.

SPRE SFÂRȘITUL LUNII, LA VIILE PE ROD SE APLICĂ PRIMELE TRATAMENTE ÎMPOTRIVA BOLILOR

În viile tinere se termină plantatul vițelor în masiv și se completează golurile apărute cu vițe viguroase din soiurile plantate inițial, se plantează la ghivece rezervă de vițe destinată plantării golurilor din timpul verii, se termină instalarea spalierele din viile de anul 2 și se înființează culturile intercalate de legume: salată, mazăre de grădină, fasole de grădină, spanac, fasole boabe etc.

În viile pe rod, după terminarea lucrărilor fitotehnice la butuci, se execută afânarea adâncă pe solurile ușoare cu afânătorul cu gheare, pe solurile grele cu plugul fără cormane în agregat cu grapa pentru mărunțirea solului.

CALENDARUL LUCRĂRILOR ÎN POMICULTURĂ DIN LUNA APRILIE

În plantațiile de pomi sunt necesare multiple lucrări în această perioadă, specialiștii recomandă efectuarea următoarelor lucrări:

- se execută tratamentele fitosanitare la avertizare, pentru combaterea gărgăriței florilor de măr, aphidelor, acarienilor, rapănului, făinării, focului bacterian, păduchilor țestoși etc.;

- se încheie plantările de pomi, arbuști fructiferi și parțial căpșuni și se completează golurile din plantații;

- se încheie tăierile de fructificare la speciile pomicole;

- după trecerea înghețurilor și a temperaturilor scăzute acolo unde s-au efectuat tăierile la cais și piersic, cu lăsarea de ramuri rezervă, se fac corecturile necesare, cu care ocazie se lasă încărcătura normală de formațiuni fructifere pe pom;

- tăierile anuale la piersic sunt obligatorii având în vedere că fructifică mai ales pe ramuri mixte și lungi în vârstă de 1 an;

- tăierile de regenerare se aplică pomilor din plantațiile îmbătrânite. Acestea se execută în vederea refacerii coroanelor, de a stimula pornirea de noi creșteri și garnisirea acestora cu formațiuni noi de rod;

- în funcție de încărcătura cu muguri de rod se administrează îngrășăminte organice și 1/3 din îngrășămintele azotoase;

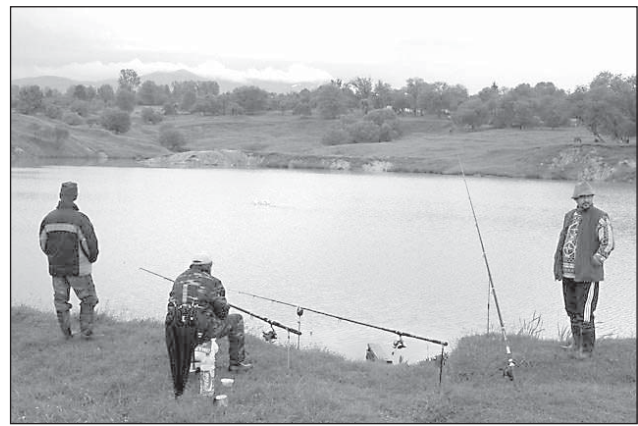
- se verifică și se completează grămezile cu materiale fumigene pentru prevenirea pierderilor cauzate de brume și înghețuri târzii.

Sursa: ziarullumina.ro

GATA CU PESCUITUL

În perioada 1 aprilie – 9 iunie este interzis pescuitul tuturor speciilor de pește, moluștelor și crustaceelor în bazinele acvatice ale Moldovei, în legătură cu sezonul de depunere a icrelor. Anunță Ministerul Mediului.

Este interzis pescuitul sportiv și de amator în râurile Prut și Nistru, în bălțile Manta și afluenții de stînga ai Prutului, în lacurile de acumulare Dubăsari, Costești-Stînga și Cuciurgan. Excepție fac doar obiectivele acvatice piscicole atribuite pentru activități în domeniul pisciculturii.

VOLUNTARI AU FĂCUT ORDINE LA COMPLEXUL CULTURAL ORHEIUL VECHI.

URMEAZĂ MĂNĂSTIREA ȚİPOVA

Complexul cultural Orheiul Vechi are un nou aspect. Mai mulți voluntari s-au mobilizat, duminică, 27 martie, și au colectat deșeurile de pe teritoriul rezervației, dar și de-a lungul râului Răut. Ajuțați de localnici, pe parcursul zilei, tinerii au adunat 25 de tone de gunoi.

Oamenii s-au mobilizat prin intermediul rețelelor de socializare. În ajutor le-au sărit și localnicii.

Organizatorii spun că, deși astfel de acțiuni au loc de mai mulți ani, este pentru prima dată când au venit atîția tineri să colecteze gunoi, informează portalul moldovenii.md.

Și turiștii au spus că

astfel de acțiuni trebuie organizate mai des, deoarece Complexul Orheiul Vechi este o atracție turistică importantă și reprezintă imaginea țării noastre.

Anual, Complexul turistic „Orheiul Vechi” este vi-

zitat de aproximativ 15.000 de turiști.

Următoare a acțiune de acest gen va avea loc pe data de 3 aprilie – curățarea strîmtorilor de lîngă Țîpova (întîlnirea lîngă mănăstire la 10.00).

Doritorii de a se alătura voluntar acțiunii ecologice pot suna la numerele de telefon +37368505544; +37379773333, unde vor afla răspunsurile la întrebări. De asemenea, pot scrie pe adresa info@etnica.md

CELE MAI IEFTINE ORAȘE EUROPENE, POTRIVITE DE VĂZUT ÎN WEEK-END

În numărul precedent al ziarului nostru *Vă informam despre numărul de țări în care putem călători fără vize. Astfel, avînd posibilitatea de a merge liber cu pașaport biometric moldovenesc în tocmai 101 de state ale lumii, propun să aruncăm o privire peste clasamentul, celor mai ieftine orașe europene pentru turiști, întocmit de publicația britanică The Independent. Așadar, Vă invit într-o călătorie prin orașele europene, care sper și ne doresc tuturor să nu rămână doar una imaginară.*

La întocmirea topului s-au luat în considerare costurile unei mese cu trei feluri, pentru două persoane, o sticlă de vin, cazarea pentru două nopți la un hotel de trei stele, vizitarea principalelor obiective turistice, călătoria de la aeroport pînă în centrul orașului, dar și prețul deplasării în oraș, pentru 48 de ore, o cafea, o bere sau un suc.

1. Varșovia, Polonia

Astfel, dacă nu dispuneți de prea multe fonduri, puteți merge pentru un weekend în Varșovia. Bugețul estimat este de 163 de dolari. Principala atracție din Varșovia este Castelul regal, care poate fi vizitat gratuit. O masă cu trei feluri de mâncare și o sticlă de vin costă 41,08 dolari. O cafea costă 2,74 dolari, o bere 2,19 dolari și o Cola 1,64 de dolari.

2. Vilnius, Lituania

Un buget de 166 de dolari va fi suficient pentru un weekend. O masă pentru

două persoane costă 55,69 de dolari. O cafea - 1,70 de dolari, o bere 2,05 dolari, la fel că o Cola.

3. Budapesta, Ungaria

Un pic mai scump este la Budapesta, capitală Ungariei, unde vei avea nevoie, pentru un weekend, de 177 de dolari. La ora mesei vei scoate din buzunar 42,45 de dolari. Cafeaua costă 1,74 de dolari, berea - 2,13 dolari și o sticlă de Cola, 1,36 dolari.

4. Riga, Letonia

De 190 de dolari ai nevoie pentru o excursie de două zile la Riga, în Letonia. Neapărat trebuie să vizitezi Catedrala din Riga, unde intrarea va costă 3,40 de dolari. O masă pentru doi va fi 79,55 de dolari. Cafeaua e 2,84 de dolari, berea - 2,84, la fel că o Cola.

5. Cracovia, Polonia

Un weekend în doi petrecut aici va costă 191 de dolari. Vizitarea principalelor atracții, Castelul regal Wawel, costă 4,93 de dolari.

Masa - 61,61 de dolari. O cafea costă 1,37 de dolari, o bere - 1,92 de dolari, iar o Cola 1,37 de dolari.

6. Lisabona, Portugalia

Dacă vrei să bifezi Lisabona într-un weekend, ai nevoie de măcar 194 de dolari. Mult-așteptată masă va presupune o cheltuială de 56,83 de dolari. O cafea ieftină aici, doar 0,79 de dolari, o bere e 1,47 de dolari, în timp ce o Cola, costă 1,59 dolari.

7. Dubrovnik, Croația

Pentru a vedea acest oraș per total, ai nevoie de un buget de 197 de dolari. Chelnerului îi vei lasă, după masă, 50,48 de dolari (fără bacșiș). O cafea în oraș te costă 1,25 de dolari, o bere 2,35 de dolari, la fel că o sticlă de Cola.

8. Praga, Cehia

Bugetul ar trebui să fie de minimum 204 dolari. La masă vei lasă doar 38,66 de dolari. Pentru o cafea vei plăti 1,68 de dolari, pentru o Cola 1,73 de dolari, iar pentru renumită bere de aici 1,77 de dolari.

9. Moscova, Rusia

Moscova înseamnă un „efort” financiar de 210 dolari. Însă atracțiile de aici sunt numeroase. Un ospăț pe cîste poți lua dacă plătești 61,48 de dolari, preț în care intră și sticlă de vin. O cafea e

2,92 dolari, o bere e 3,84 de dolari, iar o Cola 2,46 de dolari.

10. Atena, Grecia

Pe locul 10 este Atena. Pentru o călătorie în doi este nevoie de 214 dolari. Intrarea la Acropole valorează 13,62 de dolari. Masa va costa 45,40 dolari cu sticlă de vin de 5 dolari inclusă. O cafea - 13,62 dolari, o bere - 3,97 dolari iar o Cola - 2,84 dolari.

În topul celor mai ieftine orașe europene, potrivite pentru o escapadă de weekend, urmează Tallinn, Strasbourg, și Lille, tot din Franța.

Surpriză! Bucureștiul nu a intrat în top10 al celor mai ieftine orașe pentru turiști. Ei, dar Chișinăul....

TURURI GRATUITE PRIN CHIȘINĂU PENTRU TURIȘTII STRĂINI

Primul și unicul proiect gratuit din țară destinat turiștilor străini a fost lansat recent la Chișinău. Scopul acestuia este de a provoca străinii să descopere și să exploreze locuri în care s-a scris istorie și să cunoască oameni care au contribuit la crearea patrimoniului cultural al capitalei țării noastre.

Traseele sunt gândite, iar turul are loc într-o manieră interactivă, promovând capitala Republicii Moldova prin oferirea unei călătorii de calitate străinilor indiferent de bugetul pe care aceștia îl au la dispoziție.

Serviciul va fi prestat de către doi ghizi-voluntari, vorbitori de limba engleză.

Grupurile țintă sunt: turiști, delegații diplomatice și invitați internaționali ai ONG-urilor, iar impactul proiectului este descoperirea și cunoașterea orașului Chișinău, supranumit Orașul din piatră albă, ca una dintre cele mai frumoase citadele din inima Moldovei.

Ideea este promovată de Centrul Național al Tineretului iYoung în parteneriat cu „Suvnire DE ACASĂ”.

WWW.AGRAVISTA.MD

TE INFORMEAZĂ LA TIMP,
OFERINDU-ȚI CELE MAI BUNE
ARGUMENTE ÎN ORICE NEGOCIERE!

MUȚI PRODUCĂTORI S-AU CONVINS
**CĂ ESTE MULT MAI GREU
SĂ VINZI PRODUSUL
LA UN PREȚ CONVENABIL,
DECÂT SĂ PRODUCI**

Federația Agricultorilor AGROinform prezintă prețurile săptămânale angro la fructe și legume pe 5 piețe din Moldova

Informația despre prețurile săptămânale o puteți accesa pe www.agravista.md

31.03.2016

Denumirea produsului	Piața agricolă Edineț			Piața angro Bălți			Piața angro Chișinău (Albișoara)			Piața agricolă Ungheni			Piața agricolă Cahul		
	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu
LEGUME															
Ardei dulce	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50.00	60.00	50.00	-	-	-
Cartofi	3.00	7.00	5.00	2.30	6.50	4.00	5.50	7.00	5.50	4.50	7.00	6.50	3.80	4.00	3.80
Castraveți	-	-	-	25.00	30.00	25.00	35.00	40.00	35.00	30.00	38.00	33.00	30.00	32.00	30.00
Ceapă galbenă	7.00	7.50	7.00	6.00	8.00	6.50	8.00	8.50	8.00	7.50	9.00	8.00	8.00	8.00	8.00
Ciuperci Păstrăv/Veșenca	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50.00	50.00	50.00	-	-	-
Ciuperci Champignon	-	-	-	-	-	-	34.00	36.00	34.00	40.00	43.00	40.00	35.00	35.00	35.00
Dovlecei	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	28.00	30.00	28.00
Morcov	9.00	9.00	9.00	8.00	9.00	8.50	7.00	8.00	7.00	7.00	10.00	9.00	7.50	8.00	8.00
Ridiche neagră	-	-	-	6.00	8.00	8.00	6.00	7.00	6.00	6.00	8.00	7.00	-	-	-
Ridiche de lună	-	-	-	30.00	30.00	30.00	-	-	-	30.00	32.00	30.00	18.00	20.00	18.00
Roșii de seră	-	-	-	21.00	30.00	22.00	27.00	32.00	27.00	30.00	35.00	35.00	25.00	25.00	25.00
Sfeclă de masă	8.00	9.00	8.00	7.00	9.00	8.00	5.00	7.00	5.00	6.00	8.00	7.00	8.00	8.50	8.50
Usturoi	-	-	-	40.00	50.00	40.00	56.00	65.00	56.00	50.00	60.00	55.00	46.00	46.00	46.00
Varză	9.00	14.00	10.00	7.50	9.00	7.50	6.00	6.00	6.00	7.00	9.00	8.00	7.50	8.00	8.00
Varză timpurie	-	-	-	-	-	-	15.00	15.00	15.00	15.00	25.00	25.00	22.00	22.00	22.00
Varză broccoli	-	-	-	-	-	-	38.00	45.00	38.00	-	-	-	-	-	-
Varză conopidă	-	-	-	-	-	-	20.00	25.00	20.00	30.00	35.00	30.00	-	-	-
Varză de pechin	-	-	-	17.00	17.00	17.00	12.00	15.00	12.00	18.00	20.00	20.00	18.00	18.00	18.00
Varză roșie	-	-	-	10.00	10.00	10.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vinete	-	-	-	-	-	-	35.00	38.00	35.00	-	-	-	-	-	-
FRUCTE															
Banane	-	-	-	-	-	-	27.00	28.00	27.00	-	-	-	25.00	25.00	25.00
Căpșune	-	-	-	-	-	-	80.00	80.00	80.00	-	-	-	-	-	-
Grepfrut	-	-	-	-	-	-	18.00	19.00	18.00	-	-	-	18.00	18.00	18.00
Lămâi	-	-	-	26.00	30.00	27.00	31.00	32.00	31.00	-	-	-	25.00	28.00	25.00
Mandarine	-	-	-	21.00	22.00	21.00	19.00	20.00	19.00	-	-	-	18.00	20.00	18.00
Mere	5.00	11.00	8.00	7.00	10.00	8.00	4.00	9.00	7.00	6.00	7.00	6.00	6.00	7.00	7.00
Mere Golden	8.00	11.00	9.00	9.00	11.00	11.00	8.00	13.00	8.00	8.00	14.00	10.00	8.00	8.00	8.00
Mere Idared	7.00	8.00	7.00	7.00	8.00	8.00	7.00	8.00	7.00	6.00	8.00	8.00	7.00	8.00	7.00
Mere Richard	13.00	14.00	13.00	11.00	17.00	15.00	13.00	20.00	13.00	10.00	15.00	15.00	10.00	12.00	10.00
Miez de nucă	30.00	50.00	45.00	-	-	-	-	-	-	50.00	70.00	70.00	80.00	90.00	80.00
Pere	-	-	-	-	-	-	10.00	28.00	10.00	-	-	-	-	-	-
Portocale	-	-	-	18.00	18.00	18.00	16.00	25.00	16.00	-	-	-	18.00	18.00	18.00
Prune uscate	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30.00	40.00	35.00	40.00	45.00	40.00
Struguri albi de masă	-	-	-	14.00	16.00	15.00	15.00	15.00	15.00	15.00	18.00	18.00	20.00	20.00	20.00
Struguri de masă Moldova	-	-	-	17.00	18.00	17.50	-	-	-	10.00	12.00	12.00	-	-	-
Struguri roșii de masă	-	-	-	-	-	-	15.00	15.00	15.00	15.00	18.00	18.00	-	-	-

CERINȚELE PRIVIND CALITATEA ȘI PLASAREA PE PIAȚĂ A FLORILOR PROASPĂT TĂIATE ȘI A FRUNZIȘULUI ORNAMENTAL PROASPĂT

Cabinetul de miniștri a aprobat în cadrul ședinței de miercuri, 30 martie, Cerințele privind calitatea și plasarea pe piață a florilor proaspăt tăiate și a frunzișului ornamental proaspăt.

Documentul stabilește cerințe speciale pentru categoriile biologice ale florilor proaspăt tăiate și ale frunzișului ornamental proaspăt, cerințe esențiale privind marcarea și ambalarea acestora, caracteristicile de calibrare corespunzătoare pentru flori proaspete tă-

iate, precum și caracteristici speciale pentru trandafiri, garoafe, orhidee, crizanteme, gladiole.

Noile norme au drept scop echivalarea la cerințele de calitate ale comunității europene, dezvoltarea acestei ramuri la nivel național și eliminarea dependenței de import, cu perspective de a dezvolta capacitățile de export.

Adoptarea acestor condiții armonizate cu legislația europeană va duce la sporirea responsabilizării importatorilor de flori întru respectarea cerințelor stabilite, și astfel, se va garanta primirea de către cumpărători a unor specii de flori de calitate înaltă.

Cerințele aprobate intră în vigoare după 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial.

DRUMUL NAȚIONAL R1 CHIȘINĂU-UNGHENI-SCULENI, TOT ÎN CONSTRUCȚII....

Șoferii care circulă pe traseul Chișinău - Ungheni vor trebui să mai rabde șantierul încă o bună perioadă de timp. Este concluzia unei inspecții făcute ieri de către Ministrul Transporturilor, Iurie Chirinciuc pe șantier. Astfel, în toate cele trei contracte pe traseul național sunt mari întârzieri.

Primul contract de lucrări pentru reabilitarea drumului național R1 Chișinău-Ungheni-Sculeni, include sectorul km 6 - km 24. Potrivit estimărilor, la data de 30 martie 2016 progresul lucrărilor de reabilitare pe această porțiune este de doar 28% față de cele 65% cât ar fi trebuit să fie, potrivit contractului. Și în al doilea contract de lucrări, realizat de firma cehă

OHL ŽS cu finanțare din partea Băncii Europene de Investiții lucrurile nu stau mai bine. La 30 martie progresul lucrărilor pe acest contract a constituit doar 13% din cele 77% programate.

Al treilea contract de lucrări vizează construcția variantei de ocolire a or. Ungheni, R1 km 96-km 103, finanțată dintr-un grant al Uniunii Europene și realizată de firma constructoare cehă OHL ŽS. Progresul lucrărilor pe acest contract au constituit circa 15% din cele aproximativ 62% programate.

Ministrul transporturilor a avertizat că în aceste condiții, riscăm să pierdem acest gran, dacă până la sfârșitul acestui an lucrările nu vor fi date în exploatare. De fapt, firma ezechutoant poate rămâne fără bani pentru lucrările efectuate.

OFERTE COMERCIALE Perioada 18 - 31 martie 2016

OFERTE

Produs / Serviciu	Preț	Cantitate	Contacte
Ulei de floarea-soarelui presat la rece		5 t	r. Floresti, s. Bahrinesti; Telefon: 078390676; Mobil: 078390676; Email: vitaflorgrup@yahoo.com
Poamă Moldova	15 MDL	1 t	Telefon: 022-58-31-15; Mobil: 069519501; Email:
Porumb	3 200 MDL	500 t	MD-5931, s.lzvoare, raionul Fălești ; Telefon: 00373 259 69133; Mobil: 00373 79223655 ; Email: noroc2010@rambler.ru
Floarea soarelui	8 000 MDL	100 t	s. Moldovanca, raionul Fălești; Telefon Mobil: +37369694895; Email: profitagro@mail.ru
Fasole albe, mărunte		10 t	s. Badragii Noi, Edineț; Telefon: ; Mobil: 0671-01282
Fasole		800 kg	s. Fetești, Edineț; Telefon: 0246-62248; Mobil: 0681-38471
Grâu		4 000 kg	s. Fetești, Edineț; Telefon: 0246-62248; Mobil: 0681-38471
Miere de albine		200 kg	s. Fetești, Edineț; Telefon: 0246-62248; Mobil: 0681-38471
Ulei de floarea soarelui		400 kg	s. Fetești, Edineț; Telefon: 0246-62248; Mobil: 0681-38471
Floarea soarelui	8 000 MDL	50 t	s. Sarata Veche, raionul Fălești; Telefon: +37325964275; Mobil: +37369128189; Email: nrarancean@mail.ru
Grâu	3 100 MDL	50 t	s. Sarata Veche, raionul Fălești; Telefon: +37325964275; Mobil: +37369128189; Email: nrarancean@mail.ru
Porumb	3 200 MDL	15 t	s. Sarata Veche, raionul Fălești; Telefon: +37325964275; Mobil: +37369128189; Email: nrarancean@mail.ru
Tractor MTZ-82	66 000 MDL	1 unități	orasul Fălești; Telefon: +37325923865; Mobil: +37379017227; Email: panifcoop@rambler.ru

Mai multe informații găsiți pe **www.agravista.md**
Responsabilitatea pentru veridicitatea ofertelor plasate aparține **www.agravista.md**

A N U N Ţ I

Producerea și comercializarea semințelor și a răsadurilor de LEGUME, TUTUN și BOSTĂNOASE.

PRODUCEREA RĂSADURILOR LA COMANDĂ.

Creșterea răsadurilor de: TOMATE, CASTRAVEȚI, ARDEI DULCE, GOGOȘARI, VINETE, VARZĂ, PEPENI VERZI, PEPENI GALBENI și altele pentru plantarea în sol protejat și deschis.

**s. Ratuș, r. Criuleni, tel. de contact :
0248 35 342, 0692 41 737**

INSTITUTUL DE FITOTEHNIE "PORUMBENI" propune semințe:

Nr. d/o	Denumirea hibridului	Prețul de bază, lei/kg	Adresa
1	Porumbeni 294	până la 999 kg – 30 lei/kg;	s. Pașcani, r. Criuleni, Rep. Moldova tel/fax: (022) 24-55-71 ifporumbeni@rambler.ru
	Porumbeni 374	1000-2999 kg – 29 lei/kg;	
	Porumbeni 383	3000-5999 kg – 28 lei/kg;	
	Porumbeni 458	6000 kg – și mai mult – 27 lei/kg	
	Porumbeni 461		
2	Porumbeni 375	până la 999 kg – 27 lei/kg; 1000-1999 kg – 26 lei/kg; 2000-2999 kg – 25 lei/kg; 3000-5999 kg – 24 lei/kg; 6000 kg – și mai mult – 23 lei/kg	
	LUCERNA	120 lei/kg	

ABONAREA
2016

DORIȚI SĂ ÎNCEPEȚI O AFACERE

ȘI NU ȘTIȚI ÎN CE DOMENIU SĂ INVESTIȚI?

DORIȚI SĂ LUAȚI PREȚ BUN
PE PRODUCȚIA CRESCUTĂ CU MULTĂ MUNCĂ?

Abonați-Vă la ziarul

AGROmedia[®]informIndex de abonare:
PM 21948

ȘI VEȚI PRIMI:

ABONAMENTE LA ZIARUL AGROMEDIAINFORM
POT FI PERFECTATE ÎN TOATE OFICIILE POȘTALE

- ✓ informații despre prețuri pe diferite piețe agricole din țară;
- ✓ cereri și oferte de producție agroalimentară;
- ✓ recomandări ale specialiștilor în agricultură despre:

TOATE ACESTEA
LA UN PREȚ
REZONABIL
DE NUMAI

154 de lei

PENTRU
UN ABONAMENT
ANUAL

- creșterea legumelor în seră și câmp deschis,
- îngrijirea livezilor și viilor,
- creșterea animalelor,
- idei de afaceri profitabile argumentate economic.

PREȚURI DE ABONARE (lei)

1 lună	3 luni	6 luni	9 luni	12 luni*
14	42	84	126	154

* august vacanță

Ozonteh IMPEX S.R.L. din orașul Strășeni vă propune tractoare compacte la prețuri mici

■ Tractoare compacte japoneze de la 12 la 70 cai putere atât de mâna a doua, cât și noi

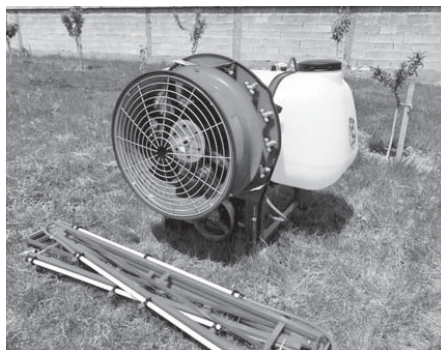

TOATE PIESELE DE SCHIMB
LA TRACTOARELE IMPORTATE
PREȚURI ACCESIBILE -
suntem importatori direcți din Japonia

■ Asistență tehnică

■ O gama larga de utilaj nou pentru aceste tractoare precum:

- Pluguri
- Stropitoare combinată (dotată atât cu ventilator pentru stropit în vie, cât și cu brațe pentru stropitul culturilor de câmp)

- Grapă cu discuri
- Cultivatoare
- Cositoare cu rotor
- Cositoare plată
- Burghiu de săpat gropi
- Remorcă simplă sau basculabilă
- Tocător de crengi

AVANTAJE:

CALITATE SUPERIOARĂ
CONSUM REDUS
TRACȚIUNE 4x4
LONGEVITATE
STARE TEHNICĂ EXCELENȚĂ
PUTERNICĂ ȘI COMPACTĂ
PREȚ MIC

Pentru comoditate tractoarele și agregatele au fost expuse pe o suprafață special amenajată ce se află în or. Strășeni la adresa: șoseaua Chișinăului 1.

Terenul este amplasat exact lângă Gara Auto, pe traseul național Chișinău – Ungheni.

PENTRU INFORMAȚII SUPLIMENTARE
NU EZITAȚI SĂ NE CONTACTAȚI:

Ozonteh IMPEX S.R.L.

Mob.: 0698 98 123 - Nicolae
mob.: 0685 98 250 - Nicolae
mob.: 0698 98 987 - Ion

E-mail: ozonteh@gmail.com
www.TehnicaAgricola.md

OR. STRĂȘENI
www.tractoare.md